РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ИНФОРМАЦИОНО-ДОКУМЕНТАЦИОНЕ И БИБЛИОТЕЧКЕ ПОСЛОВЕ

ИНФОРМАТИВНИ БИЛТЕН

БРОЈ ***10***

2013.

Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове Управе за заједничке послове републичких органа већ више од двадесет година једном месечно објављује Информативни билтен, којим обавештава кориснике о обновљеном информационо-документационом и библиотечком фонду.

Обавештавамо кориснике да БАЗИ ПРАВНИХ ПРОПИСА Одељења за Индок и библиотечке послове Управе, која је дневно ажурна и притом бесплатна, могу приступити путем следеће интернет адресе:
http://bpp.uzzpro.gov.rs
БИЛТЕНИ у електронском облику могу се преузети на адреси:
http:// www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-bilteni.html
Целокупан библиотечки фонд може се погледати на адреси:
http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-knjige.html
Дигитална библиотека налази се на адреси:
http://www.uzzpro.gov.rs/biblioteka-digit.html

За коришћење целокупног фонда, као и за информације о правним прописима објављеним у службеним гласилима, корисници се могу обратити Одељењу на следећим пунктовима:

1. Немањина бр. 22-26,
   телефон: 3616-296, 3613-734 , 363-1620, 363-1104/лок. 1620 и 1104

2. Андрићев венац бр. 1,
   библиотека, телефон: 3043-078

   или електронски: **biblioteka@uzzpro.gov.rs**

Уредник: Смиља Богдановић, начелник Одељења
(smilja.bogdanovic@uzzpro.gov.rs)

Сарадници: Јелена Васиљевић, оператер за системе базе података
Смиљана Павков, документалиста за подршку процеса обраде правних прописа
Дејан Станојловић, оператер за системе базе података
Радмила Тубин-Михајловић, оператер припреме података
Гордана Михајловић, оператер припреме података
Гордан Горуновић, оператер за системе базе података

Компјутерска обрада: Радинка Мићновић, програмер софтверских решења и Одељење за информационо-документационе и библиотечке послове

ШТАМПА:

УПРАВА ЗА ЗАЈЕДНИЧКЕ ПОСЛОВЕ
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
Београд, Немањина 22-26

САДРЖАЈ

1. Преглед одабраних правних прописа објављених у службеним гласилима Републике Србије, Аутономне Покрајине Војводине и града Београда

2. Списак претплата на дневне листове, службена гласила и часописе

3. Преглед садржаја нових бројева часописа

4. Преглед старих публикација

5. Преглед нових књига

6. Листа најчитанијих књига

1

ПРЕГЛЕД ОДАБРАНИХ ПРАВНИХ ПРОПИСА ОБЈАВЉЕНИХ У СЛУЖБЕНИМ ГЛАСИЛИМА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, АУТОНОМНЕ ПОКРАЈИНЕ ВОЈВОДИНЕ И ГРАДА БЕОГРАДА

УСТАВНОПРАВНИ И ПОЛИТИЧКИ СИСТЕМ

Службени гласник Републике Србије

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Словачкој Републици, Шанија Дермакуа, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Таџикистан, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Москви, Славенка Терзића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Држави Израел, Милутина Станојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Савезној Демократској Републици Етиопији, Драгана Мраовића, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Кнежевини Монако, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Паризу, Душана Батаковића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Сједињеним Америчким Државама, Владимира Петровића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Кнежевини Монако, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Паризу, Рајка Ристића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Македонији, Душанке Дивјак Томић, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Указ о опозиву са дужности изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Никарагви, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Мексико Ситију, Зорана Станојевића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Указ о постављењу на дужност изванредног и опуномоћеног амбасадора Републике Србије у Републици Никарагви, на нерезиденцијалној основи, са седиштем у Мексико Ситију, Горана Мешића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Уредба о ближим критеријумима за одређивање степена тајности „ПОВЕРЉИВО" и „ИНТЕРНО" у Канцеларији Савета за националну безбедност и заштиту тајних података, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Уредба о допуни Уредбе о начелима за унутрашње уређење и систематизацију радних места у министарствима, посебним организацијама и службама Владе, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Судски пословник о изменама и допунама Судског пословника, Службени гласник Републике Србије бр. 89/2013

Одлука о уласку држављана Црне Горе у Републику Србију са важећом личном картом, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Одлука о изменама Одлуке о оснивању Координационог тела за процес приступања Републике Србије Европској унији, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Одлука о изменама Одлуке о Националном савету за децентрализацију Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о измени Одлуке о оснивању Одбора за управљање Апекс зајмом за мала и средња предузећа и предузећа средње тржишне капитализације, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о измени и допуни Одлуке о броју посебних саветника министара и мерилима за накнаду за њихов рад, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Одлука о изменама Одлуке о образовању Комисије за давање предлога Влади за претходну сагласност на отуђење или давање у закуп грађевинског земљишта по цени, мањој од тржишне цене, односно закупнине или без накнаде, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о службеној значки и службеној легитимацији полицијских службеника, Службени гласник Републике Србије бр. 89/2013

Решење о постављењу државног секретара у Министарству културе и информисања, Дејана Ристића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о престанку рада на положају помоћника министра правде и државне управе, Милисава Чогурића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о престанку рада на положају помоћника министра правде и државне управе, Славољуба Царића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о разрешењу помоћника министра правде и државне управе, Љиљане Благојевић, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о постављењу на положај помоћника министра правде и државне управе, Љиљане Благојевић, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о разрешењу државног секретара у Министарству енергетике, развоја и заштите животне средине, Владана Здравковића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о разрешењу помоћника министра енергетике, развоја и заштите животне средине, Хранислава Стојковића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о разрешењу помоћника министра енергетике, развоја и заштите животне средине, Мирка Грубишића, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о постављењу секретара Министарства омладине и спорта, Зорице Никодијевић, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Решење о постављењу државног секретара у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Александра Гајића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу државног секретара у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Зорана Машића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу државног секретара у Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Мухедина Фијуљанина, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о разрешењу помоћника министра финансија и привреде, Нине Самарџић, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о разрешењу помоћника министра спољних послова, Горана Алексића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу помоћника министра грађевинарства и урбанизма, Мирослава Пивића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу помоћника министра правде и државне управе, Игора Тодороског, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу помоћника министра правде и државне управе, Нине Фире, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу државног секретара у Министарству правде и државне управе, Неђе Јовановића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о разрешењу помоћника министра културе и информисања, Драгана Коларевића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о постављењу помоћника министра културе и информисања, Саше Мирковића, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Решење о разрешењу државног секретара у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, Радине Тодовић, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Решење о постављењу помоћника министра спољних послова, Дамјана Јовића, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Решење о престанку рада на положају помоћника министра правде и државне управе, Владане Јовић, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Решење о постављењу помоћника министра правде и државне управе, Владане Јовић, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Решење о настављању рада на положају помоћника министра правде и државне управе, Јасмине Бенмансур, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Решење о настављању рада на положају помоћника министра правде и државне управе, Љиљане Благојевић, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Етички кодекс јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Службени лист града Београда

Решење о утврђивању престанка функције председника Скупштине града Београда, Александра Антића, Службени лист града Београда бр. 42/2013

Решење о разрешењу градоначелника града Београда, Драгана Ђиласа, Службени лист града Београда бр. 42/2013

ФИНАНСИЈЕ И ПРИВРЕДА

Службени гласник Републике Србије

Закон о измени Закона о јавној својини, Службени гласник Републике Србије бр. 88/2013

Уредба о измени и допуни Уредбе о планирању и врсти роба и услуга за које се спроводе централизоване јавне набавке, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Уредба о енергетски заштићеном купцу, односно угроженом купцу топлотне енергије, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Уредба о изменама Уредбе о расподели подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у 2013. години, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Уредба о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру компоненте I Инструмента претприступне помоћи (ИПА) – Помоћ у транзицији и изградња институција за период 2007–2013. године, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Уредба о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру компоненте IIб Инструмента претприступне помоћи (ИПА) – програми Прекограничне сарадње са државама корисницима ИПА за период 2007–2013. године, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Уредба о врстама производа који утичу на потрошњу енергије за које је неопходно означавање потрошње енергије и других ресурса, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Уредба о издавању доплатне поштанске марке „Светско првенство у рукомету за жене Србија 2013”, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Одлука о утврђивању Националне контролне листе наоружања и војне опреме, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Одлука о отварању Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о начину обављања послова између Народне Банке Србије и Управе за трезор који се обављају преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о измени Одлуке о управљању ризицима банке, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о изменама и допунама Одлуке о посредницима друштва за управљање добровољним пензијским фондом и издавању дозволе за обављање послова информисања о добровољном пензијском фонду, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Одлука о оснивању Одбора за јавни надзор над обављањем ревизије, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Одлука о висини основице за обрачун и исплату плата државних службеника, намештеника, судија, јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца, председника и судија Уставног суда, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о изгледу, садржини и коришћењу службеног одела и службене легитимације инспектора за државне путеве, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Правилник о изгледу знака заштите природе, поступку и условима за његово коришћење, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Правилник о изменама Правилника о полагању стручног испита и условима за добијање лиценце и овлашћења за израду Главног пројекта заштите од пожара и посебних система и мера заштите од пожара, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Правилник о измени Правилника о врстама посебних услуга дипломатско-конзуларних представништава, износу трошкова за посебне услуге и начину евидентирања прихода по основу наплаћених конзуларних такси, Службени гласник Републике Србије бр. 89/2013

Правилник о ограничењима и забранама производње, стављања у промет и коришћења хемикалија, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о обрасцу службене легитимације, изгледу и садржини ознаке и врсти опреме инспектора за заштиту природних богатстава, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању плана издавања пригодних поштанских марака и вредносница и мотива редовних издања поштанских марака и вредносница, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о изменама и допунама Правилника о подстицајима за подршку инвестицијама у примарну пољопривредну производњу, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о садржају и начину вођења евиденције о припадницима органа, јединица, служби и другим учесницима и о средствима и опреми у цивилној заштити, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Правилник о утврђивању Програма мера здравствене заштите животиња за 2013. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Правилник о условима и критеријумима за признавање класификационог друштва које подноси захтев за признавање, као и поступак за признавање класификационих друштава, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Правилник о изменама Правилника о садржини и начину вођења Листе одобрених супстанци, Листе забрањених супстанци и Листе средстава за заштиту биља на основу издатих решења о регистрацији средстава за заштиту биља, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Правилник о условима које мора да испуњава привредно друштво, односно огранак привредног друштва или средња стручна школа који врше оспособљавање кандидата за возаче, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о теоријској и практичној обуци кандидата за возаче, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о организовању, спровођењу и начину полагања возачког испита, вођењу и роковима чувања евиденција о возачком испиту и условима које мора да испуни возило на којем се обавља возачки испит, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о садржају, начину вођења и роковима чувања евиденција из области оспособљавања кандидата за возаче, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о изменама и допунама Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3), 4), 5) и 6) Закона о акцизама, који се користе као

енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о изменама и допунама Правилника о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте из члана 9. став 1. тач. 3) и 5) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе, за превоз терета у унутрашњем речном саобраћају и за грејање, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о престанку важења Правилника о начину утврђивања основице пореза на имовину на права на непокретностима, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о садржини Регистра факторинга, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о ближим условима и начину издавања одобрења за обављање посла факторинга, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о изменама Правилника о утврђивању Плана расподеле фреквенција/локација за терестричке аналогне FM и TV радиодифузне станице за територију Републике Србије, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Решење о давању сагласности на расподелу вишка прихода над расходима оствареног у Агенцији за лекове и медицинска средства Србије у 2010. години, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Наредба о времену отворености аеродрома за одвијање јавног авио-превоза, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Одлука о условима, начину и критеријумима за доделу средстава Покрајинског секретаријата за финансије за учешће у суфинансирању пројеката на територији Аутономне Покрајине Војводине који се финансирају из фондова Европске уније у 2013. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 38/2013

Одлука о изменама Одлуке о оснивању Информативног центра за пословну стандардизацију и сертификацију, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 39/2013

Одлука о спровођењу поступка за доделу средстава из буџета Аутономне Покрајине Војводине по конкурсима у области културе у 2014. години, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 39/2013

Одлука о условима и начину доделе кредитних средстава малим и средњим предузећима са седиштем на територији Аутономне Покрајине Војводине за трајна обртна средства, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 40/2013

Службени лист града Београда

Одлука о правима детета у области финансијске подршке породици са децом на територији града Београда, Службени лист града Београда бр. 45/2013

Одлука о изменама и допунама Одлуке о финансирању наставника разредне наставе ангажованих за обављање послова у продуженом боравку ученика III и IV разреда основних школа, Службени лист града Београда бр. 45/2013

Одлука о измени и допуни Одлуке о финансијској помоћи пензионерима Београда, Службени лист града Београда бр. 45/2013

РАДНИ ОДНОСИ, ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

Службени гласник Републике Србије

Одлука о измени Одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

Одлука о измени и допуни Одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Одлука о измени Одлуке о максималном броју запослених у органима државне управе, јавним агенцијама и организацијама за обавезно социјално осигурање, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Правилник о допуни Правилника о условима за производњу лекова, садржају обрасца дозволе за производњу лека и регистру издатих дозвола за производњу лекова, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Правилник о изменама и допуна Правилника о садржају захтева, односно документације за одобрење клиничког испитивања лека и медицинског

средства, као и начину спровођења клиничког испитивања лека и медицинског средства, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Правилник о изменама и допунама Правилника о специјализацијама и ужим специјализацијама здравствених радника и здравствених сарадника, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Правилник о допунама Правилника о условима, критеријумима и мерилима за закључивање уговора са даваоцима здравствених услуга и за утврђивање накнаде за њихов рад за 2013. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Правилник о допунама Правилника о утврђивању цена и накнада за одређене врсте здравствених услуга које се пружају на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, Службени гласник Републике Србије бр. 92/2013

Правилник о измени и допуни Правилника о превентивним мерама за безбедан и здрав рад при коришћењу опреме за рад са екраном, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Службени лист Аутономне Покрајине Војводине

Решење о утврђивању Програма раног откривања и лечења компликација шећерне болести на очима на територији Аутономне Покрајине Војводине, Службени лист Аутономне Покрајине Војводине бр. 38/2013

ОБРАЗОВАЊЕ, НАУКА, КУЛТУРА И ФИЗИЧКА КУЛТУРА

Службени гласник Републике Србије

Закон о изменама и допунама Закона о високом образовању, Службени гласник Републике Србије бр. 89/2013

Одлука о броју студената за упис у прву годину студијских програма докторских академских студија који се финансирају из буџета за високошколске установе чији је оснивач Република за школску 2013/2014. годину, Службени гласник Републике Србије бр. 87/2013

Правилник о обрасцу легитимације инспектора, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о изменама Правилника о садржају и начину вођења евиденције и издавању ученичке и студентске картице у дому ученика и студентском центру, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Правилник о Листи забрањених допинг средстава, Службени гласник Републике Србије бр. 91/2013

Исправка Правилника о испиту и стручном усавршавању просветних саветника, Службени гласник Републике Србије бр. 86/2013

РАЗНО

Службени гласник Републике Србије

Индекси потрошачких цена за септембар 2013. године, Службени гласник Републике Србије бр. 90/2013

Податак о висини просечне зараде по запосленом исплаћене у трећем кварталу 2013. године, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Подаци о просечним зарадама и просечним зарадама без пореза и доприноса по запосленом исплаћеним у септембру 2013. године, Службени гласник Републике Србије бр. 93/2013

Службени лист града Београда

Показатељ раста потрошачких цена у августу 2013. године, Службени лист града Београда бр. 41/2013

Показатељ повећања потрошачких цена у јуну 2013. године, Службени лист града Београда бр. 43/2013

2

СПИСАК ПРЕТПЛАТА НА ДНЕВНЕ ЛИСТОВЕ, СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА И ЧАСОПИСЕ ЗА ПОТРЕБЕ БИБЛИОТЕКА УПРАВЕ У 2013. ГОДИНИ

ДНЕВНИ ЛИСТОВИ И ЧАСОПИСИ

		Смештај у библиотекама	
		Немањина 22-26	Андрићев венац 1
1.	АЛО	+	
2.	БЛИЦ	+	+
3.	ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ	+	+
4.	ВРЕМЕ	+	+
5.	ДАНАС	+	+
6.	ИНФОРМЕР	+	
7.	КУРИР	+	
8.	НАШЕ НОВИНЕ: глас слободне Србије	+	
9.	НЕДЕЉНИК	+	
10.	НИН	+	+
11.	ПЕЧАТ	+	
12.	ПОЛИТИКА	+	+

СЛУЖБЕНА ГЛАСИЛА

		Смештај у библиотекама	
		Немањина 22-26	Андрићев венац 1
1.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	+	+
2.	СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МЕЂУНАРОДНИ УГОВОРИ	+	
3.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ АП ВОЈВОДИНЕ	+	
4.	СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ГРАДА БЕОГРАДА	+	

СТРУЧНИ ЧАСОПИСИ

		Смештај у библиотекама	
		Немањина 22-26	Андрићев венац 1
1.	ГЕРОНТОЛОГИЈА: часопис Геронтолошког друштва Србије	+	
2.	КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ: лист за књижевност и друштвена питања	+	
3.	НАЦИОНАЛНА РЕВИЈА СРБИЈА	+	
4.	PC PRESS	+	
5.	ПРАВНА ПРАКСА: часопис за примену прописа	+	
6.	ФИНАНСИЈЕ: стручни часопис за теорију и праксу финансија	+	

ОСТАЛЕ СЕРИЈСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

		Смештај у библиотекама	
		Немањина 22-26	Андрићев венац 1
1.	БИЛТЕН ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА	+	
2.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЈАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА	+	
3.	БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ	+	
4.	БИЛТЕН УСТАВНОГ СУДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ	+	
5.	МЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД	+	
6.	САОПШТЕЊА РЕПУБЛИЧКОГ ЗАВОДА ЗА СТАТИСТИКУ	+	

3

ПРЕГЛЕД САДРЖАЈА НОВИХ БРОЈЕВА ЧАСОПИСА

Република Србија
Министарство финансија и привреде

БИЛТЕН
ЈАВНИХ ФИНАНСИЈА

број 107.
јул 2013. године

САДРЖАЈ

ТЕКУЋА МАКРОЕКОНОМСКА И ФИСКАЛНА КРЕТАЊА 4

I МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА 15

II ФИСКАЛНА КРЕТАЊА 39
- Буџет Републике Србије 47
- Биџет Војводине 63
- Буџет општина и градова 67
- Финансијски планови (ООСО) 73

III ЈАВНИ ДУГ 81

IV Методолошка објашњења 91

Република Србија

Републичко јавно правобранилаштво

БИЛТЕН

2/2013

Београд, 2013

БИЛТЕН РЕПУБЛИЧКОГ ЈАВНОГ ПРАВОБРАНИЛАШТВА
Година 59. - број 2/2013

ПРИРЕЂИВАЧ: Републичко јавно правобранилаштво
За приређивача: Оља Јовичић, *републички јавни правобранилац*

ИЗДАВАЧ: **Intermex**, Београд, Булевар војводе Мишића 37/II
За издавача: Љиљана Миланковић-Васовић, директор

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК: Иван Поповић, *заменик републичког јавног правобраниоца*

РЕДАКЦИЈСКИ ОДБОР:
Председник одбора: Иван Поповић, *заменик републичког јавног правобраниоца*
Чланови одбора: Драгана Зорић, Саша Јурић, Александра Лазаревић, Савка Манговић, Весна Марковић и Магдолна Рузман, *заменици републичког јавног правобраниоца*
Саветник одбора: Новица Цветковић, *заменик републичког јавног правобраниоца у пензији*
Секретар одбора: Јован Продановић, *виши саветник у Републичком јавном правобранилаштву*

ПРЕЛОМ, КОРЕКТУРА И ДИЗАЈН: Intermex, Београд

ШТАМПАРИЈА: "DIS Public", Београд

Свако копирање, умножавање, објављивање и дистрибуирање целине или делова текста из ове публикације представља повреду ауторског права и кривично дело (сходно одредбама чл. 215.-217. Закона о ауторском и сродним правима, и чл. 198.-202. Кривичног законика).

Коришћење делова текста из овог Билтена дозвољено је сходно ауторском праву и уз сагласност издавача.

САДРЖАЈ

Реч редакције 7

ОГЛЕДИ, ДИСКУСИЈЕ, ПРИКАЗИ

Оља Јовичић;
Историја правобранилаштва у Србији 11

Државно правобранилаштво Републике Македоније;
Место и улога Државног правобранилаштва Републике Македоније у правосудном систему Републике Македоније 58

Мирјана Милић;
Мјесто и улога Заштитника имовинско-правних интереса Црне Горе 66

Мр Слободан Радуљ, Љиљана Грбић;
Организација, правни и материјални статус носилаца правобранилачке функције 70

Мр Војо Павичић, Лидија Видић;
Заштита имовине из пасивног подбиланса са освртом на улогу Правобранилаштва Републике Српске 82

СУДСКА ПРАКСА

Извод из одлуке Уставног суда поводом иницијативе за оцену уставности члана 193. Закона о парничном поступку 99

Правни став ВКС о обрачуну затезне камате на износ дуга за период доцње до 3. марта 2001. године 106

Правни став ВКС о спровођењу извршења извршне исправе донете применом неуставног прописа 108

СТВАРНО ПРАВО

Попис и разграничење пољопривредног земљишта у друштвеној својини као предуслов за промену својинског режима 113

Поништај уговора о располагању имовином
у друштвеној својини од стране корисника
друштвено-политичке организације 114

Услови за пружање државинске заштите у случају
експропријације, а потом и деекспропријације
истог земљишта 117

ОБЛИГАЦИОНО ПРАВО

Незаконит и неправилан рад државног органа 120

Одговорност државе за штету коју проузрокује њен орган 121

Обавеза Министарства унутрашњих послова да врати новчана
средства привремено одузета поводом сумње да је извршено
кривично дело наследницима окривљеног у случају обуставе
кривичног поступка услед смрти окривљеног 123

Застарелост потраживања поводом неисплаћене рате средстава
подршке на основу Уредбе Владе Републике Србије
о коришћењу средстава подршке некомерцијалним
пољопривредним газдинствима у 2008. години 125

Застарелост потраживања накнаде нематеријалне штете у виду
душевних болова због повреде слободе и права личности
проистекле из противправног лишавања слободе 126

ПРИВРЕДНО ПРАВО

Статусне промене предузећа које послује са већинским
друштвеним капиталом 129

Временско ограничење овлашћења директора за заступања
привредног друштва 130

РАДНО ПРАВО

Потраживање исплате зарада када запослени
није фактички ступио на рад код послодавца 133

Престанак исплате привремене накнаде лицима
са АП Косово и Метохија 134

Право припадника Министарства унутрашњих послова
на увећану зараду по основу боравка и обављања делатности,
односно по основу сталног боравка
на територији АП Косово и Метохија 136

Накнада нематеријалне штете када је против запосленог лица
вођен дисциплински поступак 139

ГРАЂАНСКО ПРОЦЕСНО ПРАВО

Тужба за утврђење и примена члана 188. Закона
о парничном поступку 142

Начело формалног легалитета у извршном поступку 143

УПРАВНО ПРАВО

Стварна надлежност за оглашавање ништавим решења
скупштине општине којим се даје у закуп неизграђено
грађевинско земљиште у државној својини 145

ИЗБОР СУДСКЕ ПРАКСЕ СУДОВА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ О ЕКСПРОПРИЈАЦИЈИ

УПРАВНО ПРАВО - ЕКСПРОПРИЈАЦИЈА

Правно дејство експропријације 149

Изгубљена корист 149

Овлашћење привременог заступника
у поступку експропријације 150

Захтјев за експропријацију преосталих непокретности 151

Захтјев за експропријацију преосталих непокретности 152

ВАНПАРНИЧНИ ПОСТУПАК
ОДРЕЂИВАЊЕ НАКНАДЕ ЗА ЕКСПРОПРИСАНЕ НЕПОКРЕТНОСТИ

Умањење тржишне вриједности непокретности код непотпуне експропријације 154

Одређивање накнаде за експроприсане непокретности у случају када је већ исплаћен неспорни дио накнаде 155

Личне и породичне прилике као коректив увећања висине накнаде 157

Ново вјештачење у ванпарничном поступку 158

САДРЖАЈ

Витраж

04 ПРОЛОГ
06 ХРОНИКА

Путоказ

10 АЛБУМ: „ГОРСКИ ВИЈЕНАЦ“ И ВРХОВИ
16 ПОМАК: НОВА ПОСТАВКА У ВИНЧИ
20 БЕЛЕГ: НЕРОДИМКА И ДВА МОРА
24 СТАЗЕ: РУДНИК, ЛЕПОТА И ТУГА
28 ЉУДИ И ВОДЕ: ТАРОМ И ДРИНОМ
34 ПРЕКО МОРА: МАРОКО, ЧАР МАГРЕБА

Људи

56 ЖИВОТ, РОМАНИ: РАДОСЛАВ БРАТИЋ, ПИСАЦ
68 ОДЛАЗАК: ЈАКОВ ГРОБАРОВ (1938-2013)
76 ТАЛЕНТИ: АЛЕКСАНДАР КУКОЉ, ЏУДИСТА

Култура

42 ПОДСЕТНИК: САВА МРКАЉ, ФИЛОЛОГ
48 ТРАГОВИ: МИОДРАГ ГРБИЋ, АРХЕОЛОГ
52 СВЕТОВИ: СРЕТЕН СТОЈАНОВИЋ, ВАЈАР
64 СЕЋАЊЕ: „МОМИН КРУГ“
72 МЕДИЈИ: НЕНАД Ј. РИСТИЋ, РТС

Варошарије

82 УМРЕЖАВАЊЕ: ВРЊАЧКА БАЊА
85 ВОДИЧ: КОВАЧИЦА
88 ОКУПЉАЊА: „СРЕМ ФОЛК ФЕСТ“
90 ГЛАСОВИ: „МОКРАЊЧЕВИ ДАНИ“
92 ПРЕПОРУКА: ЗРЕЊАНИН
94 КАТАЛОГ: ПРИБОЈСКО ЛЕТО

Представљање

96 ДОБРОЧИНСТВО: „НАША СРБИЈА“
100 ЗНАЊЕ: БЕОГРАДСКА ПОСЛОВНА ШКОЛА
104 СТУДИЈЕ: ПОСЛОВНИ ФАКУЛТЕТ, ВАЉЕВО
107 ВЕЗЕ: „ТЕЛЕКОМ СРБИЈА“
112 РЕСУРСИ: НОВИ КОП „КОЛУБАРЕ“

PC PRESS
www.pcpress.rs
#203 / Oktobar 2013

Konfiguracija bez misterija

Bojan Stanojević

Kada poželite da kupite ili unapredite računar, sa svih strana vas zatrpaju raznim terminima i skraćenicama – čak i ako ste nekada znali puno o tome, primećujete da se sve promenilo. Zato je ponekad dobro zastati i pogledati „odozgo" na aktuelnu tehnologiju. Analiziraćemo aktuelne standarde i termine i tako vam pomoći da izaberete ono što vam je zaista potrebno.

26

Aktuelno

IFA u 4K svetu 8
dr Boris Stanojević
IFA, jedan od najznačajnijih sajmova potrošačke elektronike na svetu, predstavlja odličan način da vidimo kuda idemo što se tiče svakodnevnih aparata. Potrošačka elektronika je širok pojam, ali su kompjuteri i multimedija ipak u prvom planu, što se najbolje vidi po veličini zauzetog prostora i po dešavanjima u gradu van sajamskih ograda...

Gigabitni WiFi 10
Saša Stamenković

Vesti 12
Jovana Milićević

Telenor: Slušamo korisnike 24
Jovana Milićević

Hemofarm: Prilika za ambiciozne 108
Voja Gašić

Prestigio Geovision 5850 46
Branislav Bubanja

Samsung 840 EVO 47
Miloš Stamenković

Huawei Mediapad 10 Link: Uvek na vezi 48
Inge Schwabe

Meizu MX2: Zvezda sa istoka 50
Jovan Marić

OKI MB700 i MC700: Surovi profesionaci 52
Novak Jovanović

Garmin nuvi 3597 prateći servisi 54
Boris Stanojević

Nikon 1 AW1 56
Nenad Veljković

SketchUp: Četiri cifre za jedanaest novosti 58
Đorđe Grujić

3D Coat 4 60
Stevan Josimović

Uslužni programi 64
Jovan Bulajić

Sve po standardu 66
Vesna Milošević

Gadžeti sa IFA 2013 70
Branislav Bubanja

Prvi pogled

Nex(t)us 7 36
Voja Gašić
Ne tako revolucionaran kao prošlogodišnji model, novi *Nexus* 7 ipak pravi nekoliko koraka unapred. Šta donosi novi najbolji 7" *Android* tablet?

NEC v801: Prozor od dva metra 38
Bojan Milosavljević

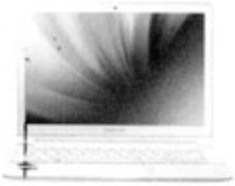

Samsung S4 Active 40
Voja Gašić

Devetka u Lite izdanju 41
Bojan Stanojević

HP Pavilion 27xi monitor 42
Bojan Stanojević

HP U160: Monitor u torbi 43
Bojan Stanojević

Qnap TS-1270U: Veliko skladište podataka 44
Bojan Milosavljević

Tehnovizija

Nova lica PC-ja 98
Pavle Peković
Sa svih strana stižu novi, mobilni uređaji raznih formi. Njihova klasifikacija pomoći će vam da nađete svoj put prema *cloud*-u.

Fleksibilni 3D štampači 102
Nadežda Veljković

Dokoni konstruktor 104
Voja Antonić

pc.biz

Nije sve u glavi, ima nešto i u CRM-u 72
Vladimir Cerić

Svaka kompanija tokom razvoja i rasta prolazi kroz razne faze, a ključne su tačke u kojima je firma toliko velika da se se njom više ne može efikasno upravljati postojećim sredstvima. Tada je vreme za uvođenje novih sistema, a CRM je jedan od najkorisnijih.

CRM vam (ni)je potreban 74
Dušan Đokić

SugarCRM: Moderna platforma 76
Marko Herman

SAP-ov CRM pristup 78
Marko Herman

SAS: Rešenje za nove izazove 79
Milan Bašić

RRC: Sigurna IT kuća 81
Jelena Rupnik

Linkom PC Demo Lab 82
Jelena Rupnik

Test zona

Vrh grafičkog sveta 86
Miloš Stamenković

Borba za grafički tron je i dalje veoma žustra. Kompanije AMD i NVIDIA se, pre svega atraktivnim GPU rešenjima, maksimalno trude da na svim nivoima imaju primat. Pogledajmo šta se događa u vrhu ponude i uporedimo AMD *Radeon* HD7990 i ASUS GTX780 *DirectCU* II.

Core i7 4820K: Za ekstremne zahteve 88
Miloš Stamenković

Komunikacije

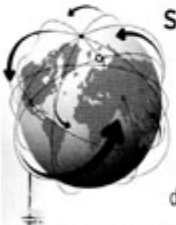

Sajtovi se vraćaju kući 90
Dejan Ristanović

Za veoma posećene domaće sajtove potrebna je snažna infrastruktura, pa se oni najčešće hostuju kod velikih američkih provajdera, zar ne? Tako je možda bilo nekada, ali su se stvari polako i gotovo neprimetno promenile – najveći domaći sajtovi su danas hostovani na domaćim serverima!

Pouzdanost leži u oblaku 92
Vladimir Cerić

Android kao DSLR kontroler 93
Jovan Mirić

Vaš lični oblak 94
Wolfgang Bauernfeind

Evolucija optike 96
Saša Stamenković

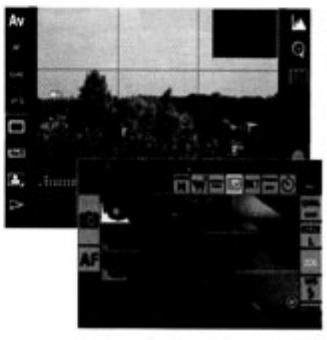

Rubrike

Odabrani bajtovi 110
Ladislav Struharik

Vedra strana 114

PC Press

Izdavač
PC PRESS, d.o.o.
Osmana Đikića 4, 11108 Beograd 12, pp. fah 47,
N 44° 48.994', E 20° 28.800'

Redakcija: 011/2765-533 i 069/2187-742
Marketing: 011/2080-220
Fax: 011/2752-480
Mail: pc@pcpress.rs,
Web: www.pcpress.rs
Tekući račun: 205-9547-62

Direktor
Vesna Čarknajev

Glavni i odgovorni urednik
Dejan Ristanović

Zamenik glavnog urednika
Voja Gašić

Izvršni urednik
Bojan Stanojević

Urednica sajta
Jovana Milićević

Urednici
Milan Bašić, Jovan Bulajić, Vladimir Cerić, Bojan Stojanović i Ladislav Struharik

Marketing
Andrijana Maksimović i Aleksandra Šakić

Plasman i fotografije autora
Nenad Veljković

Redaktori
Jelena Vujnović i Jevrem Živanović

Dizajn i DTP
Vojislav Simić i Andrija Ćeranić

Web administratori
Aleksandar Vacić i Milan Basrak

Pretplata
Nevenka Gašić

Distribucija
Color Media distribucija, Novi Sad

Štampa
Color Print, Novi Sad

Stalni stručni saradnici
Voja Antonić, Nenad Batoćanin, Branislav Bubanja, Dražen Dotlić, Branko Đaković, Dragan Grbić, Đorđe Grujić, Esad Jakupović, Stevan Josimović, Miljan Jovanović, Zoran Kehler, Vesna Knežević, Kristijan Lazić, Jovan Marić, Nikola Marković, Branislav Mihaljev, Majkl Mijatović, Mladen Mijatović, Vesna Milošević, Dragan Mitraković, Branko Nikitović, Pavle Peković, Bojan Petrović, Jelica Protić, Jelena Rupnik, Miloš Stamenković, Darko Staničić, Boris Stanojević, Aleksandar Šušnjar, Berislav Todorović, Nebojša Vasiljević, Nadežda Veljković i Sava Zdravković

PC PRESS

Copyright © PC Press, 2013.

DOSTUPNO U DIGITALNOM FORMATU
www.novinarnica.net

CIP - Katalogizacija u publikaciji Narodna biblioteka Srbije, Beograd 004
PC : Personal computers : časopis za profesionalnu primenu računara / glavni i odgovorni urednik Dejan Ristanović. - 1995, br. 1 - Beograd (Osmana Đikića 4) : PC Press, 1995 - (Novi Sad: Color Print). - 29 cm
Mesečno. = PC. Personal computers

COBISS.SR-ID 11164175 ISSN 0354-690X, COBISS.SR.ID 11164175

4

ПРЕГЛЕД СТАРИХ ПУБЛИКАЦИЈА

Излазећи у сусрет све израженијим захтевима корисника да пронађу одговор на специфична питања из професионалне праксе, кроз Информативни билтен континуирано ћемо упознавати своје читаоце са садржајима старих књига из богате ризнице библиотека Управе. Наш фонд обухвата, између осталог, и вредне писане документе који, осим документационе, имају и научну и стручну вредност. Будући да су посреди књиге од историјског значаја, као и периодична издања и друге драгоцене библиотечке целине којима располажу постојећи фондови, овим путем настојали смо да проширимо лектиру свима онима који желе да се стручно усавршавају. Напомињемо да ове књиге (из којих дајемо само изводе) могу да се користе само у читаоници библиотеке Управе за заједничке послове републичких органа.

За овај број издвајамо:

1. **Закон о чиновницима грађанског реда и о постављању у стање покоја с пензијом свију чиновника уобште**, Зборник закона и уредба издани у Књажеству Србији од почетка до краја 1864. године, књига XVII, 1865.

2. **Закон о устројству општина и општинских власти**, Зборник закона и уредаба у Књажеству Србији од почетка до краја 1866. године, књига XIX, 1866.

У наредним бројевима Информативног билтена наставићемо са приказима тематски и жанровски разноврсних публикација нашег богатог фонда.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ III.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРБСКИ,

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ ДРЖАВНИ СОВЕТ РЕШИО,
И ДА СМО МИ ОДОБРИЛИ И ОДОБРАВАМО:

ЗАКОН

О чиновницима грађанског реда и о постављању у стање покоја с пензијом свију чиновника уобште.

ОБШТИ ДЕО.

§. 1.

Својство дејствителног чиновника задобија се указом књажеским, којим се когод поставља на какво место у државној служби.

За привремено постављане чиновнике важе уредбе од 14. Јуниja 1845. год. $\frac{\text{В №. 886.}}{\text{С №. 577.}}$ и 15. Марта 1849. год. $\frac{\text{В №. 317.}}{\text{С №. 54.}}$ (зб III. стр. 65. и зб. V. стр. 17.)

§. 2.

Од дана наименовања почињу права чиновника, а дужности и с овим скопчане одговорности од дана, кад се уведе у посао дотичнога звања.

§. 3.

При постављању има се пазити на одлично владање, способност и прибављена нужна знања.

§. 4.

Они, који су грађанску самосталност уживали, или би је по закону уживати могли, но су под туторство или старателство стављени, кои се одају страстима јавног блуда, пијанчења, картања, и томе подобно, или су осуђени на казни, са коима су грађанску чест изгубили, не могу се поставити у државну службу.

Странци се могу по одобрењу књаза само уговором примити у државну службу. Трајање уговора, који се према околностима може обнављати, несме бити дуже од три године.

§. 5.

Чиновници, при ступању у државну службу, положиће прописану заклетву.

§. 6.

Заклетва је за судије ова:

„Ја Н. Н. заклињем се свемогућим Богом, да ћу владајућем књазу Н. Н. веран бити, да ћу дужност моју точно и савесно извршивати, и да ћу се при изрицању правде без призрења на лице, јединствено закона придржавати.

За административне чиновнике ова:

„Ја Н. Н. заклињем се свемогућим Богом, да ћу владајућем књазу Н. Н. веран бити и да ћу дужност моју по зако-

нима и законим наредбама, предпостављени ми власти точно и савесно одправљати.“

§. 7.

Заклетва се полаже само једанпут при ступању у службу, у колико законом за какво место или другу какву струку неби особита заклетва прописана била.

§. 8.

При помицању на већа државна звања пазиће се поглавито на спосoбност и дотадашње примерно владање. Године службе недају никакво право на веће звање, и само ће при једнакој способности дужа служба имати првенство.

§. 9.

Ко буде примљен у коју струку државне службе ради практичног спремања за службу, не добија тиме право, да буде доцније и постављен на какво звање.

ДРУГИ ДЕО.

Дужности и права чиновника.

§. 10.

Сваки је чиновник дужан точно и ревносно испуњавати дужности повереног му звања по законима, уредбама и службеним прописима.

§. 11.

Владање чиновника у служби и ван службе и поступању спрам млађи и старији, мора бити одлично, изображеног човека и чиновника достојно.

§. 12.

Надлежно одпуштене налоге своји старији дужан је чиновник испуњавати, у ком случају одговорност пада на ста-

рије̂га, који заповеда. Но судијама се не може никакав налог издавати у томе, како ће дело решити или пресудити.

§. 13.

Нађе ли нижи чиновник, да је одпуштени му налог противзакон, то му ништа на путу пестои, да заповедајућој власти своје приметбе учини. И у таквом случају смеће задржати налог од извршења само ако ствар неби итна била. При поновљеном налогу после учињени приметби, дужан је чиновник добивени налог без одлагања извршити.

Само што казнителни законик као злочинство или преступлење забрањује и казни, неће нижи чиновник никад смети да учини на заповест старијега, и дужан је јавити својој вишој власти о тако примљеној заповести.

§. 14.

Сваки је чиновник дужан званичну тајну строго чувати. Под званичном тајном разуме се све оно, што је чиновник у служби и у свом званичном положењу сазнао, и из одкрића чега би се могао успех државне службе осујетити, или би иначе за државу и њене интересе, или за поједине, штетно било.

Ова дужност траје и пошто чиновник из службе изступи, или одпуштен буде.

§. 15.

О стварима, које је чиновник у служби сазнао, неможе на приватно захтевање ни сведочанство издати, без дозволења своје предпостављене власти.

§. 16.

Никаквом чиновнику није слободно без надлежног одобрења и без оправдавајући узрока тако се удаљавати од места своје дужности, да неби могао кад треба на дужности бити. Који противно овоме поступи, а немогне свој изостанак оправдати, казниће се укором, или одузећем плате (§. 41.)

Но ако би важан какав посао захтевао, да чиновник буде на дужности, или би још и каква опасност могла отуда произићи, ако чиновник неби био на дужности, па би он ипак дужност оставио, и узроци, због који је он тако поступио, неби довољно били оправдателни, нарочито још ако је чиновник и до тада био рђавог владања и неуредан у дужности, може се исти предати дисциплинарном суду на суђење.

Али ако без дозволења од дужности удаљени чиновник неби за осам дана на дужност дошао и изостанак неби довољним узроцима оправдао, место његово актом министра огласиће се за упражњено.

Оваким начином огласиће се место за упражњено и оног чиновника, који у месту дужности налазећи се, три дана на дужност недође, и изостанак свој неоправда. Но ако се чиновник изјасни, да неће никако на дужност да долази, после три дана сматраће се место његово за упражњено.

Код полицајни чиновника за место дужности сматра се: за окружног началника његово окружије, за среског његов срез, а за друге чиновнике началничества место окружног надлежателства, осим кад по дужности у окружије иду, те какав посао врше или среске чиновнике у дужности заступају. Исто тако за среског писара и друге чиновнике среске канцеларије, место је дужности где је среска канцеларија, изузимајући, кад и они по дужности у срез изилазе.

§. 17.

Чиновник, који, добивши дозволење за одсуство, неби за 15 дана по истечењу рока на дужност дошао, а неби изостанак свој извинити могао, сматраће се да је дужност оставио, и место његово огласиће се актом министра за упражњено.

§. 18.

Чиновник, који, добивши какво ново определење, на определење не оде, или, кад је одређен да какав званичан посао

изврши, посао извршити нехтедне, сматраће се да је службу оставио, и његово место огласиће дотични министер да је упражњено.

§. 19.

Дозволење за одсуство даје се само по важној потреби.

Дозволење за одсуство дају министри у својој струци, а канцеларијском персоналу државног совета и персоналу главне контроле даје сам совет.

Само у случају преке, одлагања нетрпеће потребе, могу старешине појединих надлежателства давати дозволење до на три дана, нерачунајући у то и путовање, а потом ће то достављати министру на одобрење; иначе обраћа се онај, кои одсуство захтева, са молбом и изложењем потребе доказима подкрепљене, старешини надлежателства, а овај ће то са своим мњенијем спровести дотичном министру и од њега решење очекивати; но молба за продужење одсуства подноси се непосредно министру.

Правило ово за давање тридневног одсуства односи се и на председатеља контроле, у смотрењу контролног персонала, и на председатеља совета, односно канцеларијског персонала совета, и први подноси случај совету на одобрење, а други саобштава само случај совету. Но и поред овога, председатељ главне контроле може у време ферија советски чиновницима контроле давати одстуство до на шест недеља, и пошто совет радити одпочне, саобштава све случајеве совету на одобрење.

Осим реченог, старешине надлежателства могу на своју одговорност појединим чиновницима према потреби дозвољавати, да по пола дана, или и један дан од дужности одсуствују.

§. 20.

Ако би чиновник посао, за кои је одсуство добио, свршио пре датог му рока, и у оном се месту налазио, у ком дужност своју извршује, онда ће се сматрати да је одсуство престало,

и ако недође на дужност, но чека да му дати рок протече, губи плату за то време.

§. 21.

Ако је чиновник за један узрок тражио и добио дозволење за одсуство, а на други узрок то одсуство употребио, ово пак неби могао довољним узроцима оправдати, казниће се укором, или губитком плате до три месеца.

§. 22.

Умножавање послова и распростраћавање посленог круга не даје чиновнику право ни на повишење плаће, ни на особите награде.

§. 23.

Сваки чиновник дужан је израђивати и оне послове, кои му се буду особито предавали, без да тиме задобија право на особиту накнаду.

Само ако би око тога особите трошкове имао, или би предане му послове изван места свога званичног круга радити морао, имаће право у првом случају на накнаду трошкова, у другом на дијурну и подвозне трошкове.

Но кад се ко пошље изван места своје дужности, да врши дужност окружног или среског началника, или писара, онда ће такав имати подвоз и дијурну до места окружне или среске канцеларије, а потом добија само дијурну без подвозног трошка, за сво време вршења дужности.

§. 24.

Код посланика, кои имају особите додатке на репрезентацију, кадгод се нареди да ји други за време одсуства заступа, министер ће у исто време, према лицу, које посланика заступа, према месту и другим околностима, одредити, колико ће од таквог додатка заступник за време заступања уживати.

§. 25.

Сваки чиновник може бити премештен у друго место и на друго звање; но у том случају неможе ништа изгубити ни у плати ни у степену, и селидбени му се трошкови имају накнадити, ако није по молби својој или због кривице своје у друго место и на друго звање премештен. Исто тако неће се селидбени трошкови чиновнику ни онда накнадити, ако би између два чиновника једног надлежателства произишло сродство по браку до другог степена закључно; у ком случају премешта се без накнаде селидбени трошкова онај, који је сродство произвео.

§. 26.

Чиновници, докле су у дејствителној служби, или на расположењу правителства, не могу се ни на какво стално занимање одавати, без нарочитог дозволења своје више власти.

§. 27.

Чиновник, у дејствителној служби, или на расположењу правителства стојећи, неће смети примати од страни влада поклоне, награде, као и знаке одличија, без одобрења књаза.

§. 28.

Сваком чиновнику стоји право, да, одрекавши се плате, пензије и остали користи са службом скопчани, из службе изступи. У таквом случају дужан ће бити чиновник кои заступа:

1. да дужности своје ненапусти докле се не одреди лице, које ће ји предузети.

2. да послове своје уредно преда.

§. 29.

Плату, пензију и остале користи и одличија са службом државном скопчана, не може чиновник изгубити друкчије но за своје кривице пресудом судијском, или на начин, кои је у овом закону прописан.

§. 30.

Под платом се чиновника свагда разуме систематична његова плата. По томе, немогу се рачунати у плату суме, на репрезентацију, званично обиталиште, фураж и т. д.

Ови су издатци нераздвојни од звања, и са губитком истога или премештајем на друго, одпадају по себи, и недају никакво право на накнаду.

§. 31.

Чиновник ма коим начином изступио из државне службе, уживаће плату, која му припада, до дана коначног разрешења од дужности.

§. 32.

У случају смрти престаје право на плату, почем месец дана од дана смрти протече, рачунајући и дан смрти у дан дејствителне плате.

ТРЕЋИ ДЕО.

Привремено удаљавање из службе.

§. 33.

Привремено може се чиновник удалити из службе само ако се укине звање, које је имао, или надлежателство, у коме је дужност одправљао.

§. 34.

Овакав чиновник (§. 33.) долази онда на расположење правителства, и докле му се друго место неда, одбијаће му се од плате, ако још нема 15 година службе, 30. процента. Са сваком годином службе преко 15 година, умаљаваће се одбијање са 1. процентом.

§. 35.

Овако на расположењу правителства стојећи чиновник сматра се у свему као чиновник и дужан је радити послове, који му по кадшто буду предавани, без да тиме задобија право на особиту накнаду, ако такви привремени послови неби уједанпут занимали чиновника дуже од месец дана, иначе добија подпуну своју плату за цело време рада.

У осталом вреде и овде наређења §. 23-г овог закона у свему.

§. 36.

На расположењу правителства стојећи чиновник дужан је под условима губитка права на званије примити ново, ма и мање званије, које му се буде дало, (само такво несме бити ниже од једног ранга од оног званија, у ком је пређе било), и у таквом случају повраћа се у своју пређашњу плату, ако би плата новог званија мања била, и мора му се дати прво отворено место, равно оном, које је пређе одправљао, за које би он имао способности.

§. 37.

Министри и посланици, кад ји књаз одпусти, или кад сами из службеног узрока оставку даду, долазе на своје старо место, са кога су узети, или друго равно своме по плати место. Ако оваки празни места неби било, књаз ји ставља на расположење правителства с целом платом тога места, док се прво равно место по плати не отвори. Но они имају право у сваком случају захтевати, и ово захтевање мора им се уважити, да се у стање покоја поставе с пензијом по годинама службе. Пензија ова одредиће им се према плати, коју су у оном званију имали, са кога су за министре или посланике узети.

Министрима и посланицима, који пре тога ни у каквој Државној служби били нису, ако су десет година у тим званијама провели, па на горњи начин изступе, има се дати званије

најмање од хиљаду талира плате, као што ће им се и пензија према овој плати рачунати, ако се по њиовој жељи, или иначе у пензију поставе. За оне пак, који нису десет година у тим званијама служили, важе уредбе од 11. Јунија 1845. године $\frac{\text{В. № 886.}}{\text{С. № 577.}}$ и 15. Маја 1849. године $\frac{\text{В № 317.}}{\text{С № 54.}}$ које о привременим чиновницима гласе.

§. 38.

Министри имају право да чиновнике, над коима би какво изслеђење наредити морали, од дужности одлуче, докле се изслеђење не сврши, ако би нашли да би опасно или штетно за службу било, да ји зато време у дужности оставе. Но у таквом случају разрешени чиновник ужива подпуну плату, докле се не реши (§. 57.) да се са разрешењем од дужности под суд даде.

ЧЕТВРТИ ДЕО.

Одржање реда у служби.

§. 39.

Виша надлежателства и чиновници, који стоје на челу појединих струка послова, имају да одрже ред у служби и међу чиновницима, и да пазе да сваки своје послове уредно и ревносно ради.

За ту цељ имају они право, да над нижим чиновницима административне казни употребе.

У случају затрпаног посла због лењости и немарности чиновника, може министер наредити или да други његове затрпане послове у ред доведе, а он да се међутим на другу дужност употреби, или да друго лице текуће послове његове дужности одправља, док он затрпане послове у ред доведе.

И у једном и у другом случају подвозни трошкови и дијурна по уредби овом чиновнику издаће се из плате немарљивога.

§. 40.

Административне су казни:

а., писмени укор;

б., одузимање плате до три месеца;

в., губитак селидбени трошкова при премештају;

г., одпуштање из службе.

§. 41.

Писмени укор и одузимање плате до 15 дана могу изрицати: председатељ главне контроле, председатељи велики и првостепени судова, окружни началници и старешине подобни надлежателства, сваки над подведомостветим му персоналом.

А како ове казни, тако и одузимање плате до три месеца, изриче председатељ државног совета над канцеларијским персоналом совета и над целим персоналом главне контроле, министри над персоналом своје канцеларије и персопалом подведомственим надлежателства.

Да чиновник недобије селитбени трошак, изриче дотични министер; а

да се чиновник из службе одпусти, као ове недостојан, или за исту неупотребљив, изриче дисциплинарни суд, осим где закон изреком друкчије наређује.

§. 42.

Свака дисциплинарна осуда вуче за собом и накнаду трошкова учињени поводом изследовања кривице. Но ако би поред комисијони трошкова решити се имало још какво грађанско потраживање, као н. пр., накнаде трошкова сведоцима и т. п., а решење о кривици издала би административна власт, то ће се ово грађанско потраживање предати на решене дисциплинарном суду.

§. 43

Службена изступленја и недостојни поступци, због који ће се чиновник дисциплинарно казнити, у главном су ова:

1., неморално и недостојно владање у приватном животу, као што је опијање, пијанчење, скитање, картање и овима подобна на местима, по друштвима и на начин достоинство чиновника унижавајући;

2., лакомислено задуживање;

3., нечовечно и преко поступање са подручнима и народом;

4., рђаво упражњавање своје власти старијег чиновника према млађима, нарочито кад старешина добре и ваљане званичнике код више власти оцрњује, или неспособне и неваљале заклања или препоручује;

5., немарност и неуредност у долажењу на дужност и у вршењу ове;

6., непослушност спрам старији или наредби предпостављени власти;

7., свако у злобној намери оговарање поступка или наредби власти, у канцеларији или пред млађима, у колико неби спадао случај у већи род преступленја, која се казне по закону криминалном. Исто тако и подговарање млађи или други лица на тужбу противу предпостављени, или власти уобште;

8., правленје смутње, свађање и неслагање са другови у служби;

9., сви еснафски занати и трговачке радње под својим именом, као и адвоцирање;

10., *уобште кад чиновник**)

а.) повреди дужности свог званија,

б.) кад својим владањем и понашањем у службеној дужности, или ван ове, покаже се недостојан уважења и поверења, које његово званије захтева.

---

*) Допуном од 15. Јунија 1864. год. ово је додато.

§. 44.

Казни дисциплинарне немогу се изрећи, докле се не саслуша онај, кога се тиче. Неодговарање на питања сматра се за признање.

У акту, којим се дисциплинарна кази изриче, изложиће се чиновнику и његово дотадашње владање и кривице, ако је зашто био кажњен дисциплинарно.

§. 45.

Казни дисциплинарне изричу се мање или веће, према мањој или већој кривици, и према дотадашњем добром или рђавом владању.

§. 46.

Да чиновник не добије селидбени трошак, министер може решити само онда, ако се чиновник премешта због правлења смутње, свађе, и због неслагања са друговима у служби.

§. 47.

Кад чиновник учини дисциплинарно изступлење, почем је двапут у истој години дисциплинарно био кажњен, или кад учини ма и једно али такво дисциплинарно изступлење, које га чини недостојним за државну службу, надлежни министер, по решењу у министарском совету, и односно президент совета по решењу државног совета, може дати таквог чиновника дисциплинарном суду на суђење.

§. 48.

Пре него се чиновник по предидућем §-у под суд да, ако се учињено дело неби признанством чиновника у изисканом изјашњењу, или с друге стране довољно доказивало, надлежни министер, и односно председатељ државног совета, преко министра правде наредиће, да се исто средством једног или више комисара изследи, како власт, која изслеђење наређује, то за потребно нађе, према величини кривице и другим околностима.

Ако је више комисара, то председатељ комисије, а ако је само један, онда он неможе бити нижег звања но што га има онај, над киме се чини изсљедовање.

§. 49.

Један комисар онда ће се по правилу употребити, кад је кривица мањег рода, која се може решити административном влашћу, или кад се изследовање прпи из акта, која по себи дају довољне доказе, или кад се у каквом предмету тражи обавештење, да би се увидило, да ли има основа, да се над каквим лицем отвори изследовање. Према томе и саслушавање лица са стране може онај комисар чинити само поради бољег обавештења у ствари, просто без формалног испита; по чему и показивање сведока, (које свагда има бити без заклетве) или други лица пред овим једним комисаром, недаје никакав довољан доказ, да се окривљени може осудити, нарочито ако би и он сам против њнови исказивања што примећавао.

Изследовање средством три комисара обично ће се чинити онда, кад је кривица већег рода, а предмет је по себи замршенији, нарочито ако се саслушавањем лица са стране ствар мора изслеђивати.

Ови комисари водиће формално изследовање као и код суда, сведоке и друга лица, која се по закону могу заклињати и требају, заклињаће и саслушавати, и њиови испити имају онаку важност као да су код суда чињени.

Учињено изследовање поднеће се дотичном министру (односно савету), и овај или ће сам предмет решити, ако по закону спада у његову надлежност, или ће начинити тужбу, па такву с дотичним актама поднети министру правде, да је овај дисциплинарном суду пошље на решење.

§. 50.

Дисциплинарни суд састојаће се из седам судија, четири заменьеника, и једног деловодитеља.

Судије поставља књаз указом на предлог министра правде на једну годину дана; а ако би који у течају те године био постављен, то ће и за њега важити постављење до истечења горњег периода.

Лица, која су једне године судије била, могу се наново поставити за судије.

Судије се узимају од виши државни чиновника из места централни надлежателства, и ни један неможе бити нижег звања од члена окружног суда.

У случају кад би који судија био препречен, председатељ суда позива ког земењеника

Деловодитеља одређује министер правде.

У препјатству председатеља заступа га најстарији член.

Како судије тако и деловодитељ врше ову дужност безплатно.

§. 51.

Обтужени чиновник има право захтевати, да се онај судија дисциплинарног суда од суђења искључи, за кога би могао навести узроке, који безпристрастност судије у сумњу доводе.

Исто тако и судија дисциплинарног суда има сам захтевати, да се искључи од суђења, ако би због какви узрока држао да нетреба у суђењу да учествује.

Како обтужени, тако и судија могу ово изкључење тражити одма у почетку изследовања или суђења. И суд ће дисциплинарни према томе решити, има ли места искључењу или нема.

Решење дисциплинарног суда одма је извршително.

§. 52.

Суд дисциплинарни скупља се на позив министра правде, учињен преко председатеља суда, коме се и сва акта о кривици предају.

Он решава на основу чињеног изслеђења; но где сам за потребно нађе, или на захтевање обтуженог, може наредити,

да му и обтужени и сведоци лично предстану, или да се сведоци код дотичног окружног суда испитају.

Ако сам саслушава сведоке, предходно ће их заклети. Саслушавање и сведока и обтуженог бива устмено, и само њнова главнија казивања, која се односе на решење ствари, изложиће се на писмено, које ће одостоверити председатељ и деловодитељ.

Он решава по вишеству гласова, које председатељ, почињући од најмлађег, прикупља.

При решавању суд ће имати у виду нарочито интересе државне службе и држање реда у истој; и по томе при решавању дисциплинарни суд неће бити обвезан држати се положителни правила о доказателству, него ће по свом слободном, из укупног изслеђења и доказа црпљеном убеђењу, пресудити, у колико ће обвинење за основано и доказано узети.

Ако суд нађе да је дело таково, по коме се чиновник, као службе државне недостојан или за ову неупотребљив, има из службе одпустити, он ће тако и решити. А ако нађе да дело мању или никакву дисциплинарну казн незаслужује, он ће га према томе или на мању казн осудити, или од сваке казни као невина ослободити.

У предметима, где би се чиновник одпуштао из службе, изрицаће суд пресуду, а ако га нађе за невина, или га осуди на мању казн. издаваће решење. и како у пресуди тако и у решењу излагаће побуђења, на основу који је ствар онако пресудио или решио.

Поред решења о кривици, дисциплинарни суд решаваће и грађански вопрос, ако би се какви, што се тиче накнаде трошкова, имао решити са кривицом.

Пресуде и решења подписују све судије са деловодитељем. Одвојена мњенија стављају се такође на протокол.

Пресуде и решења дисциплинарног суда, како по части грађанској, тако и кривичној, одма су извршителна, и суд кад их изрече, спроводи их са свим актама министру правде, који,

ако је чиновник из његове струке, задржава при себи акта и наређује надлежним начином, да се решење или пресуда осуђеном достави; и да се изврши. А ако је осуђени из које друге струке, саобштава министер правде, поред спровода акта. случај дотичном министру, и овај се стара о томе, да се саобшти и изврши пресуда или решење.

Пресуда и решење доставља се обтуженом написмено.

Кад осуђени прими пресуду дисциплинарног суда, може за 15 дана, рачунећи од дана, кад му је то достављено, молити књаза за помиловање, и за то време непопуњава се његово место.

§. 53.

Свака осуда, која се изриче над чиновником, било због изступлења из користољубља учињеног, било због преступлења, које се по прописима казнителног законика сматра као безчестеће, вуче за собом губитак службе, и таковог ће чиновника дотични министер разрешити од службе.

§. 54.

Кад се чиновник, неимајући другог имања или прихода, осим своје плате, толико задужи, да пријављени дугови пређу његову једногодишњу плату, и ако такав чиновник није у то стање дошао несрећним каквим случајима, као болешћу, случајима смрти у фамилији и т. д., него више неразсудним начином живлења спрам своји прихода, то ће се он из службе одпустити дисциплинарним судом.

§. 55.

Противу осуда нижи административни власти на административне казни, жалити се може министру и односно председатељу државног совета за 15 дана, а тротиву осуде ови, може се обратити књазу ради помиловања.

Противу осуде дисциплинарног суда нема места жалби.

ПЕТИ ДЕО.

О поступку са чиновницима, који се због злочинства или преступлења у званичној дужности или ван ове под суд дају.

§. 56.

Злочинства и преступлења чиновника, учињена у званичној дужности, изслеђиваће се онако, као што је казано у §. 48. За приватна злочинства и преступлења, подчињаваће се чиновници изслеђењу и суђењу онако, као и други грађани, само што ће полицајна власт или суд, кад чиновника у притвор стави, известити о томе надлежног министра, како би се учинило наређење у смотрењу службе.

§. 57.

Чиновнике, због злочинства и преступлења учињени у званичној дужности, разрешава и под суд даје дотични министер по решењу министарскога совета; а за чиновнике главне контроле и канцеларијски персонал совета решава државни совет. Министер правде одређује суд, који ће судити, а власт, која под суд даје чиновника, подноси суду тужбу и акта кривице на пресуђење.

§. 58.

Кад би чиновником учињено злочинство или преступлење у званичној дужности, или ван ове, било такво, да би за државну службу било штетно или опасно или унижавајуће њега у тој задржати до коначног пресуђења кривице, то ће се моћи такав чиновник од дужности разрешити и у томе пресуду очекивати.

У овом случају разрешени чиновник ужива само половину своје систематичне плате; но ако би он имао подмиривати и какав дефект каси, којом државни чиновници рукују, онда ће му се и та друга част за рачун дефекта задржавати.

Ја званично потраживање власти суд ће дозвољавати запт или прибележку на добра оног чиновника, који неби могао ни са задржаном половином плате подмирити недостатак у каси.

Чиновнику, који није од дужности разрешен, ако има штету подмиривати од плате неможе се више од половине задржавати.

За штету чиновник одговара и кад службу изгуби. Ако је неизгуби, а нема одкуд да штету исплати, задржаће му се половина плате до исплате, а ако је у пензију стављен, половина пензије.

§. 59.

Чиновник како у овом тако и у случају §-а 38. од дужности разрешени, несме без дозволења никад на више дана удаљавати се.

§. 60.

Ако би под суд падши чиновник од земаљски судова пресудом за невина оглашен био, онда ако је од дужности разрешен, повраћа се на своје место или друго равно звање и добија подпуну плату за цело време, за које је није уживао.

Ако напротив под судом бивши чиновник буде само из недостатка довољни доказа ослобођен, онда се оставља правителству да према већој или мањој сумњи, каја на таквом чиновнику постоји, као и према качеству казнимог дела, због кога чиновник под сумњом стоји, може дело таквог чиновника дати дисциплинарном суду, да овај реши, ће ли се такви чиновник и даље у служби задржати или одпустити. Онај који је с разрешењем под судом био ако буде из недостатка доказа ослобођен недобија неуживану половину плате за време док је под судом био.

§. 61.

Ако би под суд падши чиновник првостепеним судом осуђен био на лишење звања, то ће се такови одма од дужности разрешити и ван службе пресуду коначну очекивати; но место његово до коначне пресуде неће се попуњавати.

Плата таквом чиновнику престаје тећи од дана разрешења, и ако би исти коначном пресудом из недостатка довољни доказа био ослобођен, издаће му се половина плате; буде ли пак као невин ослобођен, издаће му се цела плата од времена разрешења док наново дужност не прими.

Половина плате издаће се и оном чиновнику, за кога је суд решио, да се из притвора брани.

§. 62.

Кад би се одкривало, да је који судија и уобште чиновник мито или поклон примио, или у обште захтевао у случаима казнителним законом забрањеним, ако би преступлење тежег рода било, да би се такав чиновник поред лишења службе и већу казн по закону осудити имао, даће се предмет редовном суду на пресуђење. А ако се увиди, да би казн, која ће се изрећи, највише доносила лишење службе, даће се такав чиновник дисциплинарном суду на суђење.

§. 63.

Судије окружни судова и судије великог суда, за злочинства и преступлења, учињена у суђењу у случаима §§. 109. 120. и 127. казнителнога законика, немогу се никад подчињавати суђењу дисциплинарног суда. него подпадају под суђење редовни судова, о чему ће изићи особити закон.

§. 64.

Чиновник, који је осуђен на затвор дужи од шест месеци, без да је осуђен на лишење грађанске части, или на лишење званија, може се опет у службу примити.

§. 65.

Чиновник и на најкраће време на затвор осуђен, за време издржавања казни, недобија плату.

§. 66.

Чиновник, који је неправилним вршењем своје дужности кога оштетио, одговара за штету; но у том случају суд неће моћи ни грађанску ни кривичну тужбу против чиновника примити, докле надлежни министер неодобри да се може судити.

§. 67.

Право на тужбу противу судије и уобште чиновника за штету, причињену у вршењу званичне дужности, застарава, ако се нетужи оштећени за шест месеци, одкад му је штета позната. Но ако је штета из злочинства произишла, онда застарава по грађанском законику.

ШЕСТИ ДЕО.

Постављање у стање покоја с пензијом свију чиновника у обште.

§. 68.

Књаз поставља чиновнике у пензију, на предлог дотичног министра, по саслушању министарског совета.

§. 69.

Чиновнику, који се само неби због какве кривице под истраживањем налазио, неће се моћи одбити молба да се у пензију стави:

1., ако је навршио 40 година службе, или 60 година живота;

2., ако је због телесни слабости, за службу неспособан постао;

3., ако због болести неби могао дуже од године дана своје званичне послове радити.

У свима овим случајевима може правителство чиновника у пензију ставити и без њиховога захтевања.

§. 70.

Но правителство може и осим случаја у §. 69. изложени, чиновника у пензију поставити сваки пут, кад нађе да интереси државне службе то захтевају.

§. 71.

Право на пензију задобија чиновник кад 10-у годину службе наврши. Чиновник, који је навршио 10-у годину службе, добија 40 процента своје систематичне плате, као пензију. Са сваком даљом годином службе расте пензија за два процента, тако, да онај, који је навршио 40-у годину службе, или још више служио, добија целу плату као пензију.

За професоре важи, као у свему осталом тако и у смотрењу година службе, уредба од 15. Фебруара 1858. године $\frac{\text{В. №. 141.}}{\text{С. №. 38.}}$ (збор. XI., стр. 47.) с тим, да они навршетком 10-е године службе 40 процента добијају, а са сваком даљом годином службе по три процента више у пензију.

§. 72.

При рачунању година службе, служиће за основ књажески акт, коим је чиновник у државну службу постављен. Но ако је чиновник почео служити још у време кад постављање на звање није бивало књажеским актом, онда ће се служити за доказ тада у обичају бивши акт, или други достоверни доказ.

Године, које је чиновник провео на местима, која нису као указна од стране државе призната, неће се рачунати у године службе.

§. 73.

Године, које је чиновник ван службе провео, неће се рачунати у године службе, које је чиновник ма под којом владом, у државној служби провео, као и оно време, за које је чиновник био на расположењу.

§. 74.

Пензионер задржава чин, ако га је имао, и право да носи униформу.

§. 75.

Чиновници, који би због телесне или душевне неспособности у пензију стављени били, постављаће се опет у службу кад оздраве, и биће обвезани да приме звање, које им се да, ако само у степену и плати неби било ниже од његовога пређашњег.

§. 76.

Чиновници, који још нису задобили право на пензију, у колико су телесно или душевно за службу неспособни постали, имају право очекивати од милости правителства, да им какву помоћ да, било једанпут за свагда, или годишњим издржавањем, које до 30 процента његове плате ићи може.

§. 77.

Наређења овог закона неодузимају правителству могућност, да при одређивању пензије на особите услуге отечеству учињене, и особита призрења обраћа.

§. 78.

Нико неможе без одобрења књаза у туђој земљи, у којој мисли стално живити, пензију уживати. Но ако би му се одобрило, да може пензију уживати у туђој земљи, где се стално настанио, одбијаће му се десет процента.

§. 79.

Пензија се губи:

1., у случају смрти, после месец дана од дана смрти, каогод плата код дејствителни чиоовника;

2., ако пензионер у државну службу ступи, домаћу или у какву страну;

3., ако је осуђен због злочинства, или на затвор дужи од једне године дана, или због они преступлења и иступлења, због који дејствителни чиновник службу губи (§ 53.), или ако је владање његово такво, да на јавну саблазн и поругу чинов-

ништва служи, у ком последњем случају, даће се исти дисциплинарном суду на суђење.

§. 80.

Ако би пензионер за дела, која је за време његове службе у дужности учинио, судовима земаљским суђен био, то ће се исти лишавати пензије у оном случају, у ком би пресуда код дејствителни чиновника гласила на лишење службе.

§. 81.

О породици чиновника и пензионера побринула се држава основањем удовичког фонда, о коме наредба има се сматрати као саставни део овога закона.

§. 82.

Чиновник, који по осуди дисциплинарног суда или актом министра изгуби службу, ако није пет година провео у служби, неможе и даље улагати у фонд удовички; а ако је пет година службе навршио, има право и даље улагати у фонд, ако се за шест недеља, од дана кад изгуби службу, изјасни да ће улагати у фонд, и заиста почне улагати. Но ако он остане само при изјашњењу, а непочне давати улоге, или ако их је почео давати, но престане с давањем, и тако до шест месеци продужи, губи право даљег улагања.

Давање улога чини се непрекидно за цело време, као и код чиновника у служби наодећи се.

Ни првима, који пет година нису служили, ни другима, невраћа се учињени улог.

§. 83.

Закон овај ступа у живот од 1. Марта ове године.

§ 84.

Кад овај закон почне важити, губе закону силу:

1., закон о чиновницима грађанскога реда од 24. Марта 1861. год. Вр. 665. (збор. XIV. стр. 38.);

2., уредба од 8. Фебруара 1845. године В№ 1565. (збор. III. стр. 25.);

3., уредба од 13. Маја 1853. год. В№ 456. (зб. VIII. стр. 49.);

4., уредба од 19. Марта 1860. године В№ 889. (збор. XV. стр. 323.);

5., решење од 8. Децембра 1861. год. В№ 2455. (збор. XIV. стр. 203.);

6., точка 17. устројење централне државне управе од 10. Марта 1862. год. В№ 299. (збор. XV. стр. 95.);

7., решење од 13. Марта 1862. године В№ 315. (збор. XV. стр. 105.) и

8., решење од 11. Јунија 1863. године В№ 449.

Препоручујемо Нашем министру правде, да овај закон обнародује, а свима министрима да се о извршењу његовом старају, властима пак заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме, да му се покоравају.

15. Фебруара 1864. год.
у Београду.

(М. П.) **М. М. ОБРЕНОВИЋ**, с. р.

Видио и ставио државни печат,
чувар државног печата,
министер правде,
Р. Лешјанин с. р.

Председатељ министерског совета
министер иностраних дела,
И. Гарашанин с. р.
Министер унутрашњих дела,
Н. Христић с. р.
Министер војени и заступник
министра грађевина,
И. Монден с. р.
Министер финансије и заступник
министра просвете и црквени дела,
К. Цукић с. р.
Министер правде,
Р. Лешјанин с. р.

МИХАИЛ М. ОБРЕНОВИЋ III.

по милости божијој и вољи народа

КЊАЗ СРПСКИ

ПРОГЛАШАВАМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ ДРЖАВНИ САВЕТ РЕШИО, И ДА СМО МИ ОДОБРИЛИ И ОДОБРАВАМО:

ЗАКОН

О УСТРОЈСТВУ ОПШТИНА И ОПШТИНСКИХ ВЛАСТИ

I

О општинама у опште

Чл. 1.

У књажеству Србији општине су двојаке: варошке и селске.

Прописи, постављени у овоме закону за варошке општине, важе и за општине по варошицама, с разликама, које су ниже на свом месту означене.

Чл. 2.

Све вароши, варошице и сва села, која сама за себе, или у свези с другим селима и засеоцима имају своју особиту општинску управу, остају и даље као општине и задржавају своје називе као вароши, варошице, села и засеоци.

Чл. 3.

Две или више општина могу се у једну општину спојити или:

1., кад то оне саме зажеле, или

2., кад власт нареди.

У првом случају морају се општине најпре саме између себе погодити, како да у будуће притежавају и уживају општинска добра, па пошто то учине, изјављују својој непосредној надзорној власти преко својих судова жељу ради спојења, а надзорна власт достављаће те изјаве својим путем министру унутрашњих дела.

У другом случају сама ће власт учинити шта треба, те да се општине уједно споје; но ако дотичне општине саме не пристану да се и њихово посебно општинско имање уједно састави, тада имање сваке поједине општине остаје и даље раздвојено.

Власт само онда наређује, да се две или више општина уједно слију, кад се нађе, да појединa општина није у стању тачно отправљати општинске послове и вршити јавне дужности, које општине имају, било што је у којој општини број житеља врло мали, било из ког другог узрока.

Чл. 4.

Два или више села, која у скупу једну општину сачињавају, могу се раздвојити у засебне општине, такође или по жељи својих житеља, или према потреби, по наређењу власти, на онај исти начин, који је у чл. 3. изложен.

Али пре него се таква села раздвоје у засебне општине, морају се житељи истих села сагласити, како ће нове општине стојати међу собом, што се тиче општинског атара и уживања општинских добара.

Чл. 5.

Подизање нове и укидање које од постојећих општина, наређује се књажевским указом, на предлог министра унутрашњих дела.

Чл. 6.

Одвајање појединих села и засеока од једне општине и придавање другој одобрава, а према потреби и наређује министар унутрашњих дела. Ово одвајање појединих села једне општине и придавање којој другој, свагда ће се обнародовати у званичним новинама.

Што се тиче посебног имања тога села или засеока, које се од једне општине одваја и другој додаје, има се опако исто поступити у томе, као што је горе у чл. 3. за општине казано.

Чл. 7.

Свака општина има свој простор, на који се простире њена општинска власт. Простор тај зове се општински атар.

Свако непокретно добро мора припадати атару неке општине, па по томе свако подлежи којој општинској власти.

Но не подлеже општинској власти она места, оне зграде и они простори, који су непосредно под којом државном влашћу.

Ако се између две или више општина породи распра о атару, надлежна полицајна власт, по саслушању дотичних страна, и по надлежном извиђењу решава ствар. Незадовољна страна може се против тога жалити вишој полицајној власти. Решењем министра унутрашњих дела наређује се, који се правац има сматрати за границу истих општина, докле незадовољна страна код надлежног суда не докаже своје јаче право (§ 434. тачка 2. законика о поступку судском у грађанским парницама.)

Овако се исто поступа и у расправама око атара између појединих села и засеока.

Чл. 8.

Сваки српски поданик мора бити примљен за члана општине:

1., ако је пунолетан и ако има право располагати собом и својим имањем;

2., ако му није ни полицајном влашћу ни другим законим наређењима забрањено живити у дотичној општини;

3., ако у општини, где жели да постане члан, стално живи две године, па ако за то време није уживао никакву милостињу за своје издржање, ма из каквог фонда;

4., ако је за те две године (3. тачка) уредно плаћао државни порез и општинске приреze;

5., ако је пре једне године купио, добио, наследио или иначе добавио у општини какво непокретно добро;

6., ако од једне године има у општини трговину или ради занат, или иначе има занимање, законом дозвољено;

7., ако је доброг владања.

Својства под 1., 2. и 7. мора имати сваки, који жели да постане члан општине, и у случају да се роди сумња, сам набавља потребне му доказе.

Узима се да нису доброг владања:

а., они, који су били осуђивани судом за проста злочинства и преступљења;

б., који се налазе под истрагом ради таквих злочинства и преступљења;

в., који су судом суђени због простих злочинства или преступљења, из користољубија учињених, па су из недостатка довољних доказа ослобођени, док се са свим не оперу и за невине не огласе;

г., који су у течају од две последње године дана три пут полицајно кажњени за иступљења против морала, или за крађу, преваре, утају и овим подобна безчастећа дела.

Чл. 9.

Државни чиновници, свештена лица и учитељи по закону су чланови у општини, где служе или где станују.

Исто тако и они, који се приме у српско поданство по закону, постају чланови у општини, где положе заклетву, или куда их упути државна власт.

Чл. 10.

Христијани из турских области примају се за чланове под условима, који су за српске поданике у члану 8. изложени.

Чл. 11.

Послови, који се имају у општини да раде, свршавају се или у

1., општинском збору; или

2., општинском суду; или на послетку

3., општинском одбору, у границама овим законом прописаним.

Чл. 12.

Свака општина има свога кмета, који је прво лице и највиша власт у општини. Под његовим председништвом врше се сви послови општински. Где је једна општина састављена из више села, ту кмет у сваком селу, осим онога, где он станује, има свога помоћника.

II

Општински збор

Чл. 13.

Општински збор свршава следеће послове:

1., Бира посланике и поверенике за народну скупштину.

2., Бира одборнике и њихове замењенике.

3., Даје мњење о томе, да ли да се општина, село и засеок сајузи са којом другом општином.

4., даје мњење о свима предметима, које му упути надзорна власт, или општински суд.

О скуповима селским министар унутрашњих дела издаће особено упутство.

По селским општинама може општински суд и онда сазвати збор, кад треба да се што обзнани, а нађе се, да ће се то најбоље моћи учинити у збору.

Кад има који од предпаведених послова у збору да се сврши, онда се збор овагда скупља на позив општинског суда.

Чл. 14.

На општинском збору имају право гласања:

1., У селским општинама:

Сви пунолетни чланови општине, који нису под туторством или старатељством, нити су као слуге под платом код других, као што су: шегрти, калфе, и други, који бећарски данак плаћају.

2., У општинама по варошима и варошицама:

Сви они, који поред својства изложених у тачци 1. за селске општине, још потпуни данак од шест талира плаћају, по закону од 2. Октобра 1864. године.

Чл. 15.

Официри и војници стајаће војске не учествују у саветовању општинског збора.

Чл. 16.

Напротив немају право гласања на општинском збору:

1., они, који су осуђени због злочинства, докле своја права не поврате, или кад су лишени грађанске чести, за време пресудом одређено, као и они, који су осуђени због преступљења или иступљења безчастећих и јавни морал вређајућих, док не прође година дана, од дана издржане казни.

2., који се налазе под кривичним ислеђењем за дела под 1. наведена.

3., који су пали под стециште, за време док стециште траје, и док се не прогласе за невине.

4., који су под полицајним надзором;

5., који за читаву годину дугују државни порез.

Ко има право бирати посланике и поверенике за народну скупштину, одређује закон о скупштини.

Чл. 17.

На збор, који ће се сазвати начином, како је где уобичајено, обвезани су долазити сви, који имају право гласања.

Чл. 18.

Да општински збор може свршити посао, ради кога је сазван, потребно је да на збор дође најмање трећина гласача.

Ако на збор не дође ни трећина гласача, председатељ општинског суда сазваће ког другог дана збор на ново, и тада ће свршити посао они, који на збор дођу, а у протоколу ће се завести, на који је начин посао свршен.

Чл. 19.

Кмет као председатељ општинског суда отвара збор и председава у истом, осим кад има да се бира кмет, у ком случају председаваће у збору најстарији по годинама одборник.

Ради прикупљања и пребројавања гласова приликом гласања председатељ одређује два одборника, или два члана гласача.

Председатељ даје на знање надзорној власти, кога ће се дана збор скупити.

Чл. 20.

На збору сваки гласач даје лично свој глас.

Сваки члан гласач исказује слободно своје мишљење о ономе, о чему се у збору ради; али се не допушта, да један другом утиче у реч, да прави у збору неред, или да говори речи, које другог вређају или које су иначе неучтиве и забрањене.

Председатељ има право, а и дужност опоменути сваког гласача на ред и учтивост, а и из збора удалити сваког, који би и после учињене опомене продужио правити неред или кога вређати.

Догоди ли се у збору већи неред, па га председатељ не може да стиша, он распушта збор и о томе извештава своју надзорну власт, а дотично лице према величини и својству кривице, може узети на одговор.

Чл. 21.

Кад се на збору бирају општински одборници (чл. 13. тач. 2.), или кад се збор саветује о ком другом предмету (чл. 13. тач. 3. и 4.), онда се узима, да је опо свршено, на шта пристане половина гласача на збору и један више. Но ако при избору општинских одборника не буде ове савршене већине, онда ће се сматрати, да су они изабрани, који добију односно највише гласова.

Што се тиче избора посланика за народну скупштину, о томе важи закон скупштински.

III

Општински суд

Чл. 22.

Општински је суд прва непосредна местна власт, којој је дужност с једне стране законе прописе и наредбе власти

у извршење приводити, а с друге опет сам, или у договору са општинским одбором, по прописима овог закона, општинске интересе потпомагати и чувати.

Чл. 23.

У општинском суду ради кмет као председатељ са два члана. Општинском суду има се према потреби дати у помоћ један или више писара.

У вароши Београду, као и у осталим већим окружним варошима, где би било потребе поделити их на одељења (квартове), министар унутрашњих дела одобрава, да се за свако такво одељење постави помоћник кметовски с правима и дужностима изложеним у члану 40. и 41.

Чл. 24.

У вароши Београду, као и у свима окружним варошима и у варошицама кмета и чланове општинског суда бира општински одбор на неопредељено време. Општински одбор бира и кметовске помоћнике, такође на неопредељено време, у оним варошима, које би биле на одељења подељене (чл. 23.)

Чл. 25.

Кмета и чланове општинског суда по селским општинама бирају исто тако на неопредељено време повереници, који ће се имати из целе општине најпре изабрати.

Сваком таком приликом бира се по дванајест повереника у општинама, које не би више од триста пореских глава имале, а где више буде, изабраће се на сваких сто пореских глава, којих би преко оних триста глава било, по четири повереника више.

Чл. 26.

Ако је селска општина састављена из више села, повереници свију села укупно бирају кмета општинског, а пове-

репици сваког села посебице осим онога, где станује кмет општински, бирају себи кметовске помоћнике.

Приликом сваког таког бирања има свако село изабрати за себе по дванајест повереника.

Одбор општински у варошима, које су на одељења подељене, а повереници у селским општинама, које су из више села састављене, приликом избора кметовских помоћника одређују, који ће од њих бити у исто време и чланови општинског суда. Где у оваким варошким и селским општинама не би било толико кметовских помоћника, колико је нужно чланова општинског суда, онда лице, које се има изабрати, да се допуни број чланова општинског суда, бира се на онај исти начин као и кмет општински.

Чл. 27.

Ако у којој општини или селу, ма из ког узрока неће да бирају поверенике (чл. 25. и 26.), или ови опет кмета, чланове општинског суда или помоћнике кметовске, онда сама непосредна власт чини избор, па за оне, за које она сама избор не одобрава, подноси учињени избор на одобрење надлежној власти, које важи и за вароши и варошице.

Но овај избор власти остаје само донде, док дотична општина не изјави жељу, да избор по пропису учини.

Чл. 28.

Сваки, који је за кмета, члана општинског суда или помоћника кметовског изабран и потврђен, или влашћу постављен (чл. 27.), мора најмање годину дана служити, по истеку кога времена, као и онда, ако би међу тим и пре истека године наступили узроци, због којих се по чл. 58. не мора примити избора, може дати оставку на звање, која се подноси на уважење оној власти, која сам избор одобрава.

Чл. 29.

За кмета, чланове општинског суда и помоћнике кметовске могу бити изабрани они чланови општине или села, који могу бити одборници (чл. 52.)

Сваки члан општине дужан је примити се дужности, за коју је изабран или одређен.

Ко не мора примити се да буде одборник (чл. 58.), тај се не мора примити ни да буде кмет или члан општинског суда или помоћник кметовски.

Кад се изабрани или влашћу одређени, кога од поменутих општинских звања неће да прими, дужан је тога ради најдаље за осам дана, после саопштеног му избора, поднети молбу оној власти, која одобрава избор тога звања, (чл. 31.), с означењем узрока, због којих се не ће да прими избора.

Према важности разлога, дотична ће власт или молбу уважити, у ком се случају има нов избор учинити, или молитеља решењем одбити. У последњем случају дужно је исто лице примити се звања, за које је изабрано или одређено, које ако не би и после добијеног решења хтело учинити, непосредно надзорна власт изриче над њим, на корист општинске касе, новчану казну у селским општинама и селима до пет талира, а у општинама по варошима и варошицама до тридесет талира. Но ако се и после ове казни не хтедне примити тог звања, надзорна власт осудиће га у селским општинама и селима да плати од пет до тридесет талира, а у варошима и варошицама од тридесет до сто двадесет талира.

Чл. 30.

У општинском суду као председатељ и чланови истога не могу бити:

1., два или више лица, која стоје међу собом у свези сродства до трећег степена;

2., државни чиновници у служби налазећи се, као и пензионери и свештеници и учитељи;

3., официри и војници стојеће војске.

Онај, који је једном био кмет, или члан општинског суда, или помоћник кметовски, па је из истог звања из каквих узрока отпуштен, не може се на ново бирати, док не протеку три године, од времена од како је отпуштен.

Чл. 31.

Избор кмета, чланова општинског суда и помоћника кметовских чини се у присуству надзорне власти, која сама одобрава избор чланова општинског суда и помоћника кметовских, а избор кмета у варошицама и селима подноси на одобрење окружном началичеству. Избор пак кмета у Београду и другим окружним варошима подноси се на одобрење министру унутрашњих дела.

Власт надзорна, која је надлежна да одобри избор помоћника кметовских, надлежна је и за то, да одобри избор истих као чланова општинског суда (чл. 26.)

Чл. 32.

Председатељ и чланови општинског суда, и помоћници кметовски (чл. 26.). полажу пред надлежним полицајним чиновником ову заклетву: „Ја Н. Н. заклињем се јединим Богом, да ћу владајућем Књазу Н. Н. и отечеству веран бити, да ћу дужности мога звања тачно отправљати и општинске и државне интересе савестно заступати, тако ми Бог помогао.“

Чл. 33.

Општинском суду предају се у дужност и полицајни послови у општини.

Но у колико би у којој општини, према околностима, немогуће било вршење полицајних послова, књаз може, на

предлог министра унутрашњих дела, управу местном полицијом предати државној власти.

За варош Београд остају у важности сва дојакошња закона правила и наређења у смотрењу управе полицијом.

Чл. 34.

Општински суд упражњавајући полицајну власт, врши следеће послове:

1., стара се о чистоти у месту и околини.

2., стара се о безбедности лица и имања у општини.

3., води надзор над општинским и државним зградама, које се у општини налазе и које су његовој бризи поверене.

4., стара се о добром обдржавању Ћуприја, друмова, о обалама река и потока.

5., стара се о предупређењу пожара и о средствима за гашења.

6., стара се о одржању здравља људи и стоке у општини.

7., води надзор о разним мерама, којима се служе трговци и други људи, који на меру што продају, и у општe да се преваре не догађају.

8., надзирава над механама, кафанама, гостионицама, да ли се извршују прописана правила.

9., води бригу, да ко не даје повода и не иде на руку развратности и скаредности, па све што је противу морала и благих обичаја има да отклони.

10., представља државним властима своје сажитеље, који желе добити путне исправе за стране државе.

11., води списак странаца.

12., надзирава над лицима, која су од суда, или од полицајне власти стављена под надзор, а за лица покваренога и неморалног владања чини, сходно закону, надлежне кораке.

13., стара се о томе, да у општини не буде просјака и беспосличара.

14., настојава, да родитељи своју децу у школу шаљу.

Чл. 35.

Општински суд, као власт општинска, која има да заступа и чува општинске интересе, ради следеће послове:

1., бира писара и друге званичнике општинског суда, и предлаже их на потврђење непосредно надзорној власти.

Избор лекара и инжинира подноси се на одобрење надлежном министру.

2., управља општинским имањем, старајући се да се што од истога не окрњи, не умали и не уништи.

3., располаже општинским приходима.

4., предлаже општинском одбору суму, која је потребна да се као прирез покупи, па у сагласију са одбором располаже исти, као и друге општинске терете, на поједине жиоље.

5., води рачун о свима приходима општинским.

6., води бригу о сиротињи општинској.

7., надзирава над туторима, који рукују са пупилним имањем, па кад примети да тутори несавестно поступају са пупилама и њиховим имањем, извештава о томе надзорну власт.

8., даје сведочанства о владању појединих жиоља општине, о њиховом стању, имању, сродству, и о другим њиховим личним односењима.

9., уверава се, да ли се протоколи крштених, венчаних и умрлих уредно воде.

У селским општинама ово ради надзорна власт.

10., садејствује при попису жиољства са државним властима. Води тачно списак чланова своје општине, списак лица способних за гласање на збору, као и списак оних лица, која су дужна порез плаћати.

11., чува сва општинска писма, акта, књиге и томе подобно.

12., издаје сведочанство о томе, да је неко жив, да се налази у општини и тим подобно.

13., управља општинском поштом, помоћу које стоји општина у поштанској свези са другим суседним општинама.

Како ће се вршити послови општинске поште, о томе ће министар унутрашњих дела издати особено упутство.

14., прима и отпушта општинске служитеље.

Чл. 36.

У колико би општински суд за извршење својих наредба, изданих у границама закона, имао и силу употребити, може то учинити према ономе, ко би се томе противио, или то не би хтео испунити, и то ће свагда бити на рачун и трошак онога, који није испунио наредбу општинског суда.

Чл. 37.

Општински суд саставља и подноси општинском одбору рачуне о управи општинских добара и о општинским приходима и расходима.

Овакви рачуни шаљу се надзорној власти, заједно са примедбама одбора о истим, ако би каквих било.

Чл. 38.

Општински суд у окружним варошима, варошицама и у селима, где министар финансије пареди, приликом полагања рачуна одбору, предлаже му уједно и буџет прихода и расхода за идућу рачунску годину.

Ако се из буџета увиди, да редовни приходи општински нису довољни, да се подмире општински трошкови, суд ће предложити, да се сума у колико не достаје до подмирења општинских трошкова надокнади прирезом.

Ако одбор поднесени буџет одобри, али не одобри да се известни издатци прирезом подмире, назначиће начин, како мисли да се ови издатци подмирити могу; не одобри ли пак и саме неке издатке, назначиће зашто их не одобрава, и општински суд, поред спровода буџета, поднеће све те примедбе одбора, као и своје разлоге, зашто налази, да су одбором неодобрени издатци нужни, надзорној власти, која ако нађе предлог суда за уместан, а недостатак, који је за подмирење расхода нуждан, превазилази суму, коју надзорна власт може сама да одобри, подноси ствар министру финансије на одобрење.

Овако се исто има поступати и онда, кад би се мимо буџета какви изванредни издатци имали чинити, па на то неби хтео да пристане општински одбор.

Чл. 39.

Општински суд у варошима и варошицама држаће недељно најмање два пута, а у селима један пут редовна заседанија, и дане, у које ће ова заседанија држати, назначиће још у почетку сваке године. Но осим ових редовних заседанија, може и ванредна држати свагда, кад председатељ за нужно нађе и заседаније нареди.

Чл. 40.

У време, кад нема заседанија, председатељ и чланови општинског суда, врше сваки за себе послове, који су распоредом или председатељем означени, у колико су ти послови приуготовљавања за даље саветовање суда, или у колико се тиче извршења онога, што је суд или одбор решио.

Чл. 41.

Кад се општина састоји из више села, прва је местна власт у селу, где је кмет, општински кмет (председатељ општинског суда), а у другим селима помоћници кметовски.

Кмет и помоћник, или помоћници кметовски, сваки у своме селу, са два честна сељака, који су кућне старешине, извиђа потрице, које не износе више од сто гроша чаршијских, и одређује накнаду штете и казну за кривца, ако томе има места.

Потрице пак преко сто гроша чаршијских, па до пет стотина гроша чаршијских, извиђа општински суд.

Кмет и помоћник, или помоћници кметовски, сваки у своме селу, помирљиво расправља тербе, које би се породиле између житеља, због њива, крчевина, забрана и других оваког рода потраживања. Но поравнења пред кметом учињена, само се онда силом власти извршују, ако су и од општинског суда потврђена.

Кмет и помоћник, или помоћници кметовски, сваки у своме селу, извршује све наредбе, које добије од општинског суда, стара се, сходно правилима и добивеним упутствима, да се отклони свака штета и опасност личности и имања, и све што би могло мир и поредак нарушити у селу и казни оне, који се покажу непослушни, било, кад ни што нареди, било кад извршава наредбе општинске власти.

Непослушног може ма ко од њих осудити на затвор до двадесет и четири сата, или на бој од 5 до 10 удараца, или од једног до шест цванцика новчане казни, пошто претходно призове бар два одлична сељана, кућне старешине, и у присуству њином ствар извиди и пресуду изрече.

Пресуда кмета одмах се извршује.

Кмет и помоћник, или помоћници кметовски о свима својим пресудама извештавају у одређено време општински суд, који има право надзора, и коме су они одговорни, ако учине какову противзаконост, а председатељ општинског суда, као и чланови, ако би у исто време били и кметовски помоћници, одговорни су непосредно надзорној државној власти за противзаконости, ако би какве учинили.

Чл. 42.

Руковање са општинским приходима у општинама, где нема парочитог лица као рачуноводитеља, може општински суд, по одобрењу одбора, поверити једном од чланова општинског суда, или ком другом општинском званичнику.

Начин вођења рачуна и начин надзора ових рачуна прописаће министар финансије.

Чл. 43.

Председатељ са два члана суда општинског суди онима, који учине што било против општинских наређења, или других прописа државне власти. Он наређује, да се ко узме на одговор и под званично ислеђење за дела забрањена и према потреби упућује или шаље надзорној власти.

Кмет као председатељ општинског суда извршује закључења општинског одбора, но у случају ако нађе, да решења општинског одбора нису законима саобразна, или да вређају општински или државни интерес, он их задржава од извршења и враћа их одбору на нови претрес, показујући му у једно узрок, зашто се не могу извршити. Остане ли одбор ипак при своме закључењу, онда упућује кмета, да ствар поднесе државној власти на решење, ако се суд разлозима одбора ипак не нађе убеђен.

Чл. 44.

Општински суд решава по већини гласова.

Но закључење општинског суда, за које председатељ нађе:

1., да прелази круг делања општинског суда;

2., да су противна законима и законим наредбама власти, — подноси председатељ пре извршења са својим примедбама на решење надзорној власти.

Чл. 45.

Особени знакови одређују круг и начин делања општинских судова у грађанским и кривичним предметима.

Чл. 46.

Председатељ општинског суда, осим означених послова, има још и ово да врши:

1., Он прима и отвара писма на општински суд управљена. Сви се послови преко њега достављају општинском суду, одбору или збору, и он је дужан све наредбе надзорне власти саопштити општинском суду, одбору или збору, у колико коме треба да се то саопшти, и стара се о извршењу њиховом.

2., он чува при себи општински печат и удара га на писмена, што се од стране општинске власти издају.

3., он потписује писма, која се од стране општинске власти шаљу или издају.

4., он надзирава, да се сви послови у општини тачно врше, одговоран је за све неуредности, узима на одговор оне, који неуредно, небрежљиво и нескрепо отправљају послове, и према томе чини даље нужне кораке.

5., председатељ општинског суда у варошима и варошицама може општинске званичнике дисциплинарно казнити: укором, или губитком плате до осам дана. Кад председатељ нађе, да који од званичника општинских већу од ове казне заслужује, он представља ствар надзорној власти.

6., у хитним случајима он сам предузима и наређује потребне мере, да се отклони свака несрећа или штета.

Чл. 47.

Председатељ и чланови општинског суда не могу се удалити из општине без пријаве и одобрења.

У окружним варошима и у вароши Београду председатељ не може се без одобрења надзорне власти никуд из општине удалити на дуже време од двадесет и чегири сахата: по варошицама и селима, не може се без одобрења надзорне власти удалити на дуже време од три дана, но и тада треба да извести о свом одласку свог законог заступника.

Осуство до месец дана даје председатељу надзорна власт, а за осуство дуже од тога времена потребно је одобрење више власти.

Кад председатељ добије овако осуство, или је спречен другим узроком, да дужност своју врши, надзорна власт одређује, ко ће га од чланова општинског суда, или од одборника заступати у дужности. За краће пак време заступаће га старији по избору члан општинског суда.

Председатељ даје члановима општинског суда и званичницима општинским осуство у варошима до три, а у варошицама и селима до седам дана; за дуже осуство потребно је одобрење надзорне власти.

Ово, што је казано за чланове општинског суда, важи и за помоћнике кметовске.

Члана суда, ако је потребно, заступа члан одбора, кога председатељ на то одреди.

Свагда, кад кметовски помоћник добије осуство, власт, која осуство одобрава, одредиће у једно, ко ће га за то време у дужности заступати.

Ономе, ко је одређен, да заступа у дужности осуствујућег председатеља или члана општинског суда, или помоћника кметовског, кад то вршење дужности траје дуже од десет дана, даје се накпада. Та накнада принадлежи само онима, који не врше никакву другу платежну службу и равна је плати онога, кога се дужност врши. Ономе, коме се осуство од дужности због болести даје, теће ће плата и за време осуства, а у свим другим случајима осуства плата престаје.

Чл. 48.

Општински писар води протокол о радњи општинског суда и исти заједно с председатељем потписује. Он саставља сва писмена, која се издају или куд шаљу у име општинске власти, израђује решења општинског суда и све објаве и у опште води бригу о целом писмоводству општинском и општинској архиви.

Сва писмена, која се издају у име општинске власти, поред председатеља и писар премапотписује.

Осим тога општински писар ради и све оне послове, које му одреди председатељ општинског суда. А у селским општинама он врши и послове местне поште.

Општински писар, при ступању у звање, полаже заклетву у општинском суду, да ће владајућем Књазу веран бити, и да ће дужност своју по законима и законим наредбама претпостављених му власти тачно и савесно отправљати.

IV

Општински одбор

Чл. 49.

Ради редовног заступања општинских интереса и ради надгледања делања општинског суда, у свакој општини постоји општински одбор.

Чл. 50.

Поред кмета, као председатеља и чланова општинског суда, одбор састављају:

1., У варошима неокружним, варошицама и селским општинама, које имају мање од триста глава данак плаћајућих, осам одборника.

2., У истим општинама, где је број глава, које данак плаћају, преко триста, а мањи од пет стотина, дванаест одборника.

3., А где је преко пет стотина глава, шестнаест одборника.

4., У окружним варошима такође шестнаест.

5., А у вароши Београду тридесет и два одборника.

Чл. 51.

Председатељ општинског суда у једно је и председатељ општинског одбора.

Но кад би одбор дејствовао по чл. 64. или по 1-вој тачки чл. 65, како председатељ тако и чланови општинског суда имају се за то време удалити из заседанија одбора, у коме ће случају председавати најстарији по избору одборник.

Председатељ је дужан старати се, да се у одбору одржи поредак и да се одбор у свом деланју придржава законих прописа.

У случају том, да неред у одбору обвлада, или да се почне саветовати о предметима, који по овом закону не спадају у његову надлежност, председатељ изјављује, да је заседаније прекинуто и после те изјаве никакво решење одборника нема законе силе.

Чл. 52.

Сваки, који има право гласања на општинском збору и има непокретних добара у Србији, може бити изабран за одборника.

Чл. 53.

Не могу бити изабрани за одборнике:

1., Чиновници надлежателства, који над општином непосредно надзиравају.

2., Општински званичници под платом (осим председатеља и чланова општинског суда), у чему се и свештеници и учитељи јавних школа подразумевају, као и општински и других надлежателства служитељи.

3., сродници до другог степена.

Ако су овакови сродници случајно изабрани, старији по избору узима се за одборника.

Државни чиновници, осим оних под 1., могу се примити за одборника само по одобрењу својих надлежних министара.

Чл. 54.

Кад се бирају одборници, изабраће се у једно и њихови замењеници, који ће долазити у одбор само онда, кад их председатељ позове.

Замењеници позивају се у одбор редом, кад се не могне да се довољан број одборника скупи, да би одбор могао држати своја саветовања.

Број замењеника треба да је раван половини чланова одбора, не рачунајући ту и чланове општинског суда.

Чл. 55.

Избор одборника и замењеника важи за четири године у застонце; али свагда после две године половина одборника иступа из одбора, а који ће одборници у једно време изабрани иступити, решава се коцком.

Пређашњи одборници и замењеници могу бити на ново изабрани.

Чл. 56.

Одборници и замењеници при ступању у своју дужност, заветују се свечано пред општинским судом, да ће владајућем Књазу и отачаству верни бити, да ће тачно и савестно отправљати своју дужност као одборници, и да ће се искрено старати о општинским интересима.

Чл. 57.

Изабрани за одборнике и замењенике немају никакву плату од општине.

Чл. 58.

Сваки члан општине, који буде изабран за одборника, или замењеника, дужан је примити се тога избора и отправљати дужности одборника за време, за које је изабран.

Избора се пак не морају примити:

1., они, који су навршили шестдесет година.

2., они, који због дуготрајуће болести и слабости нису у стању вршити дужност одборника.

3., они чланови општине, који се по свом редовном занимању већином налазе на страни или на путу.

4., државни чиновници у служби находећи се, и

5., они, који су били одборници и замењеници за прве четири године после тога, кад су престали бити одборници.

Чл. 59.

Разлоге оних чланова општине, који су тачки 1., 2., 3. и 5. чл. 58. споменути, прегледа и уважава општински суд, и кад те разлоге уважи, онда се по наредби надзорне власти или бирају нови одборници на њихово место, или одбор замењеницима попуњава број одборника.

Ако општински суд не уважи разлоге истих чланова, ови се могу противу тога жалити надзорној власти, која их, према важности разлога, може разрешити од дужности одборника, али докле се не разреше, дужни су вршити своје дужности као одборници и замењеници.

Чл. 60.

Кад које лице, осим оних у чл. 58. именованих, не би хтело примити се дужности одборника и замењеника, дужно

је тога ради најдаље за осам дана после саопштеног му избора, поднети молбу општинском суду, а у селима надзорној власти, с назначењем узрока, због којих не може да се прими избора. Према важности разлога дотична ће власт или молбу уважити, у ком се случају има други за одборника или заменьеника изабрати, или ће молитеља решењем одбити. Ако је молитељ решењем одбијен, па опет не ће да се поверене му дужности прими, казниће се новчано, и то по селима до десет талира, по варошима и варошицама до двадесет талира, и опет се мора дужности примити.

Казну ову изриче и извршава у варошима и варошицама општински суд, а у селима надзорна власт, а новци од исте казне утичу у оба случаја у општинску касу.

Чл. 61.

Све, што је у члану 58., 59. и 60. казано за одборнике, важи и за избор црквених тутора и старатеља, и за друге подобне дужности, које чланови општине бесплатно врше.

Чл. 62.

Одбор се скупља у заседаније на позив председатеља, или по своме закључењу.

Дани, кад се држе редовна заседанија, имају се напред објавити.

Чл. 63.

Одбор према свом опредељењу у нешто контролира радњу општинског суда, а у нешто сам дејствује у неким предметима.

Чл. 64.

Све, што општински суд има по решењу општинског одбора да уради, подлежи надзору одбора, који кад је незадовољан радњом општинског суда, жали се на исти надзорној власти.

Чл. 65.

Општински одбор као власт, која контролира радњу општинског суда, ради поглавито ове послове:

1., прима од суда и прегледа општинске рачуне и испитује, да ли су сви издатци по закону и на основу решења одбора општинског учињени.

Ради прегледања рачуна одбор може из своје средине два или више чланова одредити, да рачуне промотре.

Које рачуне одбор одобри, ти се шаљу на даљу потврду надзорној власти.

Нађе ли пак одбор у рачунима неисправност, он тражи од суда потребна објашњења, па ако се ни с њима не задовољи, доставља ствар са својим примедбама надзорној власти.

Што у односу на општинске рачуне нареди министар финансије, то се има у општини да изврши.

2., прегледа, измењује и одобрава буџет општинских прихода и расхода.

3., узима у претрес предлоге, које му доставља општински суд.

4., овлашћује општински суд, да у ванредним приликама може у име општине и без одбора општинске ствари решавати.

5., Доноси своја решења по свима оним предметима, који су упућени општини, а за које се изреком не каже, да их може коначно општински суд решити.

Чл. 66.

Садејствовање и пристајање одбора потребно је:

1., да се може из општинске касе на неку потребу учинити издатак, који није у буџету.

2., да се заведе неко ново општинско звање, или да се умножи број општинских званичника и служитеља.

3., да се ко овласти, да може општину у парницама пред судом заступати.

4., да се одобри куповина и продаја као и давање под закуп непокретних добара.

Без одобрења законодавне власти ни једпа општина не може од свог непокретног имања ништа отуђити.

О давању општинских земаља оскудним, као и о општинској шуми и потесу постоје особена правила.

5., да се општина може задужити, потребно је решење законодавне власти, (види устројство државног савета од 17 августа 1861 год. $\frac{\text{ВЕр. 1057}}{\text{СВр. 1547}}$ Збор. XIV. стр. 156. у § 3. тач. д.)

6., да се предузму ма какве општинске грађевине, ако трошак за исте у варошима и варошицама износи више од педесет, а у селским општинама више од пет дуката цесарских.

7., да се на општину разреже прирез, или иначе да се општина прими ма каквог терета, који би имали теглити или појединн житељи општине, или сама општина.

Одбор садејствује с општинским судом, да се прирези и други терети, по смислу закона на поједине разрежу.

У случају том, кад треба да се какав јавни посао уради, за који је потребан већи број људи и подвозних средстава, одбор у име општине наређује, како да се та потреба подмири општим радом.

У оваквим случајима дужан је радити сваки житељ општине, који подлежи плаћању државног пореза.

Државни чиновници, свештена лица, учитељи, општински званичници, служитељи књажевог двора, као и општински и државни служитељи не раде лично, него се откупљују новцем по одређеној такси, или шаљу у место себе друго лице, које је за рад способно.

А и остали житељи општине могу место себе послати лице за рад способно, а по одобрењу општинског суда могу се и новцем од личног рада откупити по одређеној такси.

У варошима одбор може овластити општински суд, да разрезује терет рада на поједине у ком случају одбор води контролу, да ли се то уредно разрезује.

8., да се удејствује све оно, за шта се у овом закону каже, да је потребно да општина уради, или да она пристане.

9., да се ко прими за члана општине осим случаја, кад ко по закону постаје члан.

Чл. 67.

Општински одбор саветује се и своја закључења издаје о свима предметима, које му упути надзорна власт.

Ако одбор не ће да узме у претрес овакве предмете, или оне предлоге, које му учини општински суд, (тач. 3. чл. 65.) онда надзорна власт, по саслушању суда, подноси ствар на решење дотичном министру и решење овога имаће општински суд извршити.

Чл. 68.

Плату кмету, члановима општинског суда, кметовским помоћницима, писару, као и осталим општинским званичницима и служитељима одбор одређује.

Приликом одређивања плате не могу бити у заседанију одбора они, којима се плата одређује.

Чл. 69.

Ако одбор поменутим лицима одреди малу плату тако, да се због тога не би могло наћи лице способно за исте послове, или да људи, на које падне избор, не могу отуда живити пристојно, а вршењем општинске дужности морају

своје приватне послове напустити, у том случају, ако одбор ни после учињене му примедбе од стране надзорне власти, не би одредио већу плату, онда надзорна власт, на предлог општинског суда, представља ствар па решење министру финансије.

Решење, које министар финансије у споразумљењу с министром унутрашњих дела по овоме изда, обавезно је за општину.

Но плате општинским званичницима, које би се решењем министра одредиле, без саизволења одбора, могу највише толике бити, да за кметове као председатеље и писаре по пет гроша чаршијских, за чланове општинског суда и помоћнике кметовске по три гроша чаршијска, рачунећи на главу пореску, терета превазићи не смеду.

Чл. 70.

Кад одбор општински дозна и увери се, да је председатељ или члан општинског суда, или кметовски помоћник небрежљив, неспособан, или неискрен у вршењу поверене му дужности, чини надлежне кораке код надзорне власти, или да се такво лице дисциплинарно казни, или да се у место њега друго избере, а надзорна власт извидиће ствар, и ако нађе да има кривице, казниће кривца, а према важности кривице и звања га лишити.

Чл. 71.

Да би одбор могао издати какво решење, треба да у заседанију одбора присуствује две трећине одборника, не рачунајући у то чланове општинског суда.

Чл. 72.

Ако је одбор по други пут због једног истог предмета сазван, ствар решавају они чланови, који у заседаније тада дођу, ако је ту бар трећина одборника.

Чл. 73.

У општинском одбору узима се, да је оно решено, на што пристане половина и бар један више од одборника, који су у заседанију. Кад су гласови на једнако подељени, узима се да је оно одбор решио, на којој је страни председатељ.

Чл. 74.

Кад се предмет саветовања одбора тиче приватних интереса ког одборника, онда такви одборник не ће моћи участвовати у саветовању истог предмета.

То исто важи и за председатеља и чланове општинског суда, у ком случају председатеља заступа један од чланова суда, а кад из истих узрока ни они не могу участвовати у саветовању одбора, онда најстарији по избору одборник.

Чл. 75.

У заседанију општинског одбора дужни су долазити сви одборници. Који не би могао доћи, мора то за време јавити председатељу, како би место одборника могао позвати кога од замењеника.

Који одборник или замењеник не оправда код општинског суда свој изостанак, а није председатељу јавио, да не може доћи у заседаније или је јавио а докаже се да није имао узрока, биће у селима повчапо од једног до шест цванцика, а у варошима и варошицама од једног до пет талира кажњен, коју казну одређује општински суд, по правилима, која ће сам одбор у овоме имати поставити. Новци утичу у општинску касу.

Исто тако биће кажњен и онај одборник или замењеник, који из заседанија пре свршетка оде, а не може да се оправда.

V

Надзор државне власти над општинама

Чл. 76.

Општине и општинске власти стоје под врховним надзором државног правитељства, које преко својих дотичних надлежателства извршава и управљава тај надзор, по сили кога оно има право сва она закључења збора, одбора, или суда општинског задржати од извршења, па и уништити, која би била противна постојећим законима, или би вређала интересе државне и општинске.

Она закључења општинских власти, која по овоме закону потребују одобрење надзорне власти, не могу се извршити, док не буду надлежном надзорном влашћу размотрена и одобрена.

Што надзорна власт нареди, општински суд извршава, а општина после тога може се на наредбу надзорне власти даље жалити.

Чл. 77.

Варош Београд стоји под непосредним надзором управитељства вароши Београда; окружне вароши стоје под непосредним надзором дотичног начелничества окружног, а све остале општине стоје под непосредним надзором среских власти.

Све пак општине само се преко својих непосредних власти односе вишим властима.

Чл. 78.

Свака општина дужна је у почетку рачунске године саставити предрачун својих годишњих прихода и расхода (буџет), и по њему своје приходе прикупљати и расходе исплаћивати. Буџет се у течају првих петнаест дана рачунске

године вишој власти доставља само знања ради, ако он суму од 1000 гроша пореских не превазилази; ако је пак сума већа од 1000 гроша пореских, важење буџета зависи од одобрења надзорне власти. Буџет до 3000 гроша пореских одобрава среска власт, буџет до 10.000 гроша пореских одобрава окружно начелничество, а буџети преко 10.000 гроша пореских шаљу се министру финансије на одобрење.

У сваком годишњем буџету треба ставити један кредит за подмирење оногодишњих непредвиђених потреба, који не може већи бити од једне десете части целе буџетске суме. Из овог кредита могу општине по решењу одбора, без претходног одобрења надзорне власти, за поједине потребе, изузимајући на плате служитеља, трошити онолико гроша, колико у општини глава пореских има. За веће издатке морају тражити одобрење надлежне надзорне власти.

Закључне рачуне с књигама и документима о свима приходима и расходима општинским подноси одбор на преглед и одобрење надзорној власти, које се надлежност за то у овом реду поставља: рачуне, за којих буџете није потребно одобрење надзорне власти, прегледа среска власт; оне, где је потребно одобрење ове власти, прегледа окружно начелничество; оне, које одобрава начелничество — управитељство — прегледа министарство финансије; а оне, које одобрава исто министарство, прегледа главна рачунска контрола.

Чл. 79.

Надзорна власт, кад примети неуредност у делању општинске власти, управи општинским имањем и приходима и у вршењу званичних послова, она издаје нужна поучења, упуства и настављења, или иначе, према стању ствари, чини са своје стране нужне кораке, да се тим неправилностима и неуредностима стане на пут.

У хитним случајевима надзорна власт сама непосредно одређује, шта треба, да би се неуредностима и неправилностима у општинским пословима стало на пут; и о свом наређењу извештава своју вишу власт, а и општински одбор, у колико то у круг делања одбора спада.

Чл. 80.

Кад се председатељ, члан, писар, или други који званичник општинског суда, или помоћник кметовски, покаже небрежљив, неспособан или неискрен у вршењу поверених му дужности, онда непосредно надзорна власт, према стању ствари, казни такво лице укором или губитком плате до петнаест дана, у ком случају новчана казна улази у општинску касу; а може га сама, према величини оног, рад шта се окривљује, и са званија уклонити, ако је надлежна била за одобрење избора његовог, иначе чини о томе предлог оној власти, која избор истог званичника по овоме закону одобрава.

Чл. 81.

У хитним случајима, и кад би штетно и по све опасно било за интересе државне или општинске оставити општинске званичнике у дужности, председатеља може и сама непосредна надзорна власт на своју одговорност, а остале званичнике општинског суда, општински суд с општинског званија уклонити, па накнадно тражити за то одобрење.

Чл. 82.

У случају том, кад има да се који општински званичник уклони од дужности, власт, која га уклања, стара се о томе, ко ће за време вршити послове, које је отправљао званичник са званија уклоњени, и у једно наредиће све, што треба, да се општина не оштети, и да се послови у општини уредно отправљају.

Чл. 83.

Надзорна власт може посредством свог чиновника присуствовати у заседанијама општинског збора и одбора, и где би се потреба показала, мере предузети за одржање реда.

Чл. 84.

Жалбе и тужбе против општинских власти подносе се надзорној власти, најдаље за четрнаест дана, после тога, како је издата наредба, која је дала повода и основа жалби и тужби.

А што се тиче жалби и тужби против општинских судова по части суђења, важи особити закон.

Чл. 85.

Овај закон ступа у живот 1 августа текуће године, и тада губе силу:

1, привремено устројење и круг делателности примирителних судова, издано попечитељством правосудија од 17 јунија 1839 год. (Зб. I. стр. 236.)

2, настављења од 8 јулија 1339 год. $\frac{\text{НБр. } 442}{\text{СБр. } 1020}$ под 3. за села и општине (Зб. I. стр. 86.)

3, устројење општина од 13 јулија 1839 год. $\frac{\text{ВБр. } 440}{\text{СБр. } 1024}$ (Зб. I. стр. 94.)

4, уредба о бирању кметова и њиховој плати и дужностима од 23 марта 1840 године $\frac{\text{ВБр. } 221}{\text{СБр. } 287}$ (Зб. I. стр. 201.)

5, највише решење од 20 децембра 1841 год. В№ 1730 (Зб. II. стр. 158.)

6, највише решење од 26 септембра 1848 год. В№ 1397 тач. 20. о збацивању кметова (Зб. IV. стр. 182.)

7, највише решење од 9 јулија 1853 године $\frac{\text{ВБр. } 660}{\text{СБр. } 657}$ о издатцима из општинске касе (Зб. VII. стр. 66.)

8, највише решење од 1 септембра 1859 год. В№ 3886 о томе, како старање о општинским приходима и расходима долази под управу попечитељства финансије (Зб. XII. стр. 64.)

9., највише решење од 3 априла 1862 год. В№ 435 о заступницима општинара (Зб. XV. стр. 107.)

Препоручујемо нашим министрима: унутрашњих дела и финансије, да овај закон обнародују и о извршењу се његовом старају, властима пак заповедамо, да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покоравају.

24 марта 1866 год.
у Београду.

М. М. ОБРЕНОВИЋ, с. р.

(М. П.)

Видео и ставио печат државни,
чувар печата државног,
министар правде,
Р. Лешјанин, с. р.

Министар унутрашњих дела,
Н. Христић, с. р.

Министар финансије,
К. Цукић, с. р.

5

ПРЕГЛЕД НОВИХ КЊИГА

	Смештај у библиотекама	
	Немањина 22-26	А. венац 1
1. АНТОЛОГИЈА ПОЕЗИЈЕ СРПСКОГ РОМАНТИЗМА Београд: Српска књижевна задруга, 2011.	+	
2. СРПСКА ДРЖАВНОСТ ДЕВЕТНАЕСТОГ ВЕКА Радош Љушић Београд: Српска књижевна задруга, 2008.	+	
3. БЕОГРАД ЗА ПОНАВЉАЧЕ: дневник догађаја Богдан Тирнанић Београд: Дерета, 2012.	+	
4. РОЂЕЊЕ ТРАГЕДИЈЕ Фридрих Ниче Београд: Дерета, 2012.	+	
5. ГОСПОЂИЦА ДЕСАНКА: роман о детињству Милован Витезовић Београд: Српска књижевна задруга, 2007.	+	
6. MUNDO MAYA Соња Лапатанов Београд: Дерета, 2012.	+	
7. САМОВОЉА ПРЕДСТАВЉА ЗАДОВОЉСТВО Херман Хесе Београд: Дерета, 2012.	+	
8. САРАТ И ВИПУЛИ Стеван Пешић Београд: Дерета, 2011.	+	
9. ЋОПАВА СТРАНА: изабране и нове приче Радован Бели Марковић Београд: Српска књижевна задруга, 2007.	+	
10. ИЗЛЕТ У НЕБО Гроздана Олујић Београд: Српска књижевна задруга, 2010.	+	
11. КАКО ПОСТАТИ ПИСАЦ: роман – приручник Момо Капор Београд: Српска књижевна задруга, 2010.	+	

	Смештај у библиотекама	
	Немањина 22-26	А. венац 1

12. КУЋА СА ОКУЋНИЦОМ
Љубивоје Ршумовић
Београд: Српска књижевна задруга, 2011. +

13. МАНАСТИРСКИ БАШТОВАНИ
Ђорђо Сладоје
Београд: Српска књижевна задруга, 2009. +

14. НОЈЕВА БАРКА: поглед с почетка новог века
Миодраг Б. Протић
Београд: Српска књижевна задруга, 2011. +

15. ПАРУСИЈА
Данко Давидов
Београд: Српска књижевна задруга, 2011. +

16. ПРИНЦ И СРБСКИ СПАСИТЕЉ
Милисав Савић
Београд: Српска књижевна задруга, 2008. +

17. ПУТОВАЊА, ЗАПИСИ, СЕЋАЊА
Владета Јеротић
Београд: Српска књижевна задруга, 2003. +

18. САРА
Петар Сарић
Београд: Српска књижевна задруга, 2008. +

19. АНАТОМИЈА ОБМАНЕ
Лоренс Голдстоун
Београд: Отворена књига, 2011. +

20. БЉЕСАК
Дејвид Морел
Београд: Отворена књига, 2011. +

21. ДВОСТРУКА СЛИКА
Дејвид Морел
Београд: Отворена књига, 2006. +

22. ЉУДИ ИЗ ПАКЛА
Бранко Новаковић
Београд: Отворена књига, 2012. +

23. ВАСКРСЛИ БОГОВИ: Леонардо да Винчи: историјски роман
Дмитриј Сергевич Мержковски
Београд: Отворена књига, 2010. +

	Смештај у библиотекама	
	Немањина 22-26	А. венац 1

24. БИБЛИОТЕКА – ЛЕЏБЕНИЦА ДУШЕ
Светлана Мирчов +
Београд: Београдска књига, 2012.

25. ЗАПИШИ И НАПИШИ
Рајко Петров Ного +
Београд: Београдска књига, 2011.

26. КОСТИЋИ
Матија Бећковић +
Београд: Београдска књига, 2012.

27. ПРИНЦ И ФАНТОМ
Милан Видојевић +
Београд: Београдска књига, 2012.

28. АЈНШТАЈНОВА КЋИ: потрага за Лизерл
Мишел Зекхајм +
Београд: Admiral books, 2011.

29. БРАНИСЛАВ ПЕТРОНИЈЕВИЋ:
универзални стваралац +
Војислав Гледић
Београд: Admiral books, 2011.

30. КЊИГА О ГЕЦИ КОНУ
Велимир Старчевић +
Београд: Admiral books, 2009.

31. МИХАЈЛО ПУПИН: живот и дело
Војислав Гледић +
Београд: Admiral books, 2009.

32. МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ: горостас
науке +
Војислав Гледић
Београд: Admiral books, 2011.

6

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА

ЛИСТА НАЈЧИТАНИЈИХ КЊИГА У БИБЛИОТЕЦИ УПРАВЕ ЗА ПЕРИОД СЕПТЕМБАР – ОКТОБАР 2013. ГОДИНЕ

1. ПОСЛЕДЊИ БЕГУНАЦ
   Трејси Шевалије
   Београд: Лагуна, 2013.

2. СИМЕОНОВ ПЕЧАТ
   Вања Булић
   Београд: Лагуна, 2012.

3. СКРНАВИТЕЉ ЗАБРАЊЕНИХ БИБЛИОТЕКА
   Давид Моска
   Београд: Дерета, 2009.

4. СУЗЕ СВЕТОГ НИКОЛЕ
   Бранислав Јанковић
   Београд: Лагуна, 2013.

5. БЕЛЕЖНИЦА
   Николас Спаркс
   Београд: Лагуна, 2012.

6. ДЕВОЈКА ОД ПАПИРА
   Гијом Мусо
   Београд: Вулкан издаваштво, 2013.

7. ДНЕВНИК ЈЕДНЕ РОБИЈЕ
   Жарко Лаушевић
   Београд: Hipatia, 2013.

8. ДУГЕ НОЋИ И ЦРНЕ ЗАСТАВЕ
   Дејан Стојиљковић
   Београд: Лагуна, 2012.

9. ГОДИНА ПОТОПА
   Маргарет Атвуд
   Београд: Лагуна, 2013.

10. КАКО УПОКОЈИТИ ВАМПИРА
    Борислав Пекић
    Београд: Лагуна, 2012.

PREPORUČUJEMO

1. Jukio Mišima: SMRT USRED LETA / Beograd : Tanesi, 2012.

Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_misima_smrt.html

U Japanu i u svetu slavljen kao romanopisac („Ispovest maske", „Žeđ za ljubavlju", „Mornar koji je izneverio more", „Zlatni paviljon" – romani koje je na srpskom jeziku objavio Tanesi), Jukio Mišima (1925–1970) poznat je i kao veliki majstor priča. U japanskoj književnosti, i ne samo u njoj, priča kao književni oblik jeste vrhunsko dostignuće. Devet svojih istančanih priča Mišima je, na poziv izdavača, uvrstio u ovu knjigu („Smrt usred leta", „Ljubav sveštenika iz hrama Šiga", „Patriotizam", „Novinska hartija"...), a dodao im je i svoju modernu no jednočinku „Dododi". Svaka od njih, i sve one na okupu, pokazuju njegovu izvanrednu sposobnost da naslika, to jest da veštinom izuzetnog pripovedača veoma pronicljivo opiše široki spektar ljudskih bića u presudnim trenucima. Često su njegovi likovi promišljeni moderni Japanci koji su u životu mnogo manje oslobođeni zahteva prošlosti (tradicije) nego što su mislili i u to verovali.

2. Jukio Mišima: ŽEĐ ZA LJUBAVLJU / Beograd: Tanesi, 2011.

Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_zedjzaljubavlju.html

Pred nama je jedno od najranijih Mišiminih dela, roman Žeđ za ljubavlju, koji je napisao i objavio 1950. godine, godinu dana pošto ga je njegov prvi značajniji roman Ispovest maske izbacio u sam vrh japanske književnosti. Čim se pojavio, kritičari su ovaj roman opisali kao „isto tako nezdrav kao i njegove kratke priče objavljene te godine". Glavna junakinja Ecuko, žena opsednuta potrebom da bude obožavana, gubi muža obolelog od tifusa koji je vladao u posleratnim godinama i postaje ljubavnica svog starog svekra. U isto vreme, u njoj se razvija strast prema mladom, neosetljivom seljaku Saburou. Kada se Saburo, na svoj „mutavi životinjski način", upusti u vezu sa seljančicom sa imanja, Ecuko počinje da pati od napada ljubomore, stanja koje joj je izgleda potrebno da bi preživela. Ona primorava Saburoa da se kasno noću sastane s njom u obližnjem voćnjaku, zbunjuje ga pitanjima o tome koga on stvarno voli i najzad ga navodi da joj se približi. Samo za trenutak ona uživa u osećanju koje izaziva njegovo teško telo polegnuto na njoj i onda počinje da viče. Starac dolazi sa motikom u ruci i „neodlučno stoji" gledajući jedno, pa drugo…
Jukio Mišima (1925–1970), kao i mnogi japanski pisci XX veka, za četrdeset i pet godina života objavio je stotinak knjiga, među njima i četrdeset romana. Režirao je, glumio, bio je savršeni mačevalac i atleta. Sedam puta je obišao svet, triput bio na listi nominacije za Nobelovu nagradu. Iako su prošle četiri decenije od njegovog samoubistva, koje je odjeknulo u celom svetu, mnogi Mišimini biografi nisu uspeli da do kraja objasne razloge njegovog spektakularnog čina. Kao da su u pravu oni koji su tvrdili da je harakiri posledica Mišimine želje da sebi zauvek obezbedi neku vrstu

besmrtnosti. Kao najprevođeniji japanski pisac, postao je „besmrtan" već za života. Njegovi romani štampani su gotovo na svim jezicima, u milionskim tiražima. Ispovest maske, Žeđ za ljubavlju, Šum talasa, Zlatni paviljon, Mornar koji je izneverio more, tetralogija More plodnosti, nezaobilazni su u svetskoj književnosti.

3. Susumu Katagava: 47 RONINA / Beograd: Tanesi, 2012.

Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_katagava.html

Osamnaesti vek, Japan potresaju nemiri, u šogunovom dvoru u Edou (današnji Tokio) vladaju raskoš i korupcija. U kvartovima zadovoljstva drevnog grada Kjota caruje raspusni život. Opada moć plemstva, sveštenstva i ratničkog staleža – samuraja. Istinita priča koju donosi ova knjiga počinje u Edou 1701. godine. U trenutku besa i potištenosti, feudalni gospodar Asano od Akoa napada korumpiranog dvorskog velikodostojnika, započevši tako lavinu događaja kojima je okončana jedna od najkrvavijih osveta u istoriji feudalnog Japana. Asanou je naređeno da izvrši sepuku (ritualno samoubistvo), oduzeta mu je imovina, porodica proterana, a njegovi verni samuraji postaju ronini – ratnici bez gospodara.

Događaji su šokirali čitavu zemlju, a samog šoguna doveli u zakonski i moralni ćorsokak. Na kraju je Japan dobio nove heroje – 47 ronina. Nezaboravno svedočanstvo o samurajima koji su se oglušili o carske zakone i šogunove izričite zabrane da bi osvetili smrt i obeščašćenje svog gospodara. Njihov podvig postaje najpoznatija i najslavnija priča o hrabrosti, veštini i odanosti. Slavljeni su u pesmama, dramama i filmovima, ali tek ova uzbudljiva knjiga donosi dosad nepoznate i zadivljujuće pojedinosti. Po ovom romanu snima se filmski spektakl čije prikazivanje Holivud najavljuje krajem 2013. godine.

4. Momo Kapor: MALI EKRAN: TV KRITIKE / Beograd: Tanesi, 2012.

Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_kapor.html

Posle romana i knjiga priča, po kojima je Momo Kapor (1937–2010) više nego prepoznatljiv u srpskoj književnosti, pred čitaocima su njegove manje poznate televizijske kritike koje je, kao svoje prve književne radove, objavljivao dvaput mesečno u rubrici „Mali ekran", u „Književnim novinama" od 1964–1969. godine. Izabrane u ovoj knjizi, Kaporove „priče" o televiziji u nastajanju, na medijskom prostoru ondašnje Jugoslavije, svedoče o njegovoj potrebi da u svakom programu ili emisiji traži važan susret sa životom. Britki jezik, dosetka, nemirni duh, obrušenost na glupost, na licemerje, na kukavičluk, izdvajale su ove tekstove od onih kakvim je obilovala ondašnja štampa. Pozivajući se na Foknera, Prusta, Hemingveja, Hičkoka, Trifoa, Godara... polazeći od uverenja da televizija počiva na fenomenu masovne kulture kao „nove audiovizuelne naslednice" tradicionalne kulture, Kapor je tražio „moralni barometar", svestan da mali ekran fabrikuje lažne idole, povlađuje šundu i kiču, i zanemaruje stvaralački duh. Postavio je velike zahteve svakome ko piše o

televizijskom programu. Osećajan i maštovit, nadmoćan u zapažanju, duhovit u zaključivanju, poredio je televizijskog kritičara sa Prometejem, mada bez vatre, i ostavio mu na „čuvanje" mali ekran – njegove prave vrednosti i opasne zablude.

5. Kenzaburo Oe: LIČNO ISKUSTVO / Beograd: Tanesi, 2010.

Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_kenzaburo.html

Danas kada se, kao čovek koji troši drugu polovinu sredovečnog doba, osvrnem za sobom, jasno mi je da u mom životu, od kako sam postao punoletan, nije bilo mnogo trenutaka koji bi u mom sećanju mogli da izazovu takvo osećanje. Štaviše, takvi trenuci su izuzetno retki. Malo je mojih romana, a napisao sam ih mnogo, koji mi pri čitanju izazivaju osmeh na licu. To me još više čudi, s obzirom da je Lično iskustvo izniklo na korenima direktne patnje. A činjenica da sam ga napisao onako mlad, pokrenula je u meni radikalni proces samopročišćenja, čija moć seže i unatrag, sve do jednog dana na početku leta, kada je mladi Bird, sav očajan, ležao potrbuške na krevetu, pišući Lično iskustvo...

Lično iskustvo je prvo delo koje sam napisao podstaknut rođenjem svog sina sa deformacijom glave. Posle sam ih napisao još nekoliko. Ali, baš kao i u Ličnom iskustvu, ta dela nisu obično ispisivanje događaja iz stvarnog života u stilu šišjosecu, tradicionalnog žanra u japanskoj književnosti u kome pisac uglavnom piše o sebi, već se temelje na onome što sam stvarno proživeo. Ako se prouče opisane razlike u odnosima između oca i retardiranog sina u svakom pojedinom mom proznom delu, može da se u svakome od njih jasno uoči moja strategija u metodološkom pristupu. A to je direktno uticalo i na izbor jezika i stila pisanja.

6. Priredila Bojana Kovačević Petrović: ANTOLOGIJA HISPANOAMERIČKE PRIČE XX VEKA – Večita smrt od ljubavi jača: 2. knjiga / Beograd: Tanesi, 2012.

Preuzeto sa sajta: Preuzeto sa sajta: http://tanesi.co.rs/details_vecitasmrt2.html

I drugi tom, kao i prvi, antologije hispanoameričke priče na srpskom jeziku donosi 25 priča nastalih u XX i početkom XXI veka. Sada čitaoci mogu da steknu najsveobuhvatniju sliku o bogatoj i raznovrsnoj pripovednoj književnosti Hispanske Amerike, koju predstavlja 50 pisaca, među kojima su Asturijas, Borhes, Oneti, Karpentjer, Benedeti, Markes, Kortasar, Rulfo, Donoso, Fuentes, Ljosa... Pored priča velikana svetske književnosti, antologija Večita smrt od ljubavi jača otkriva i nove, mlade autore, još uvek nepoznate našoj čitalačkoj publici, iako su oni već afirmisani i nagrađivani u Južnoj i Srednjoj Americi. Oba toma opremljena su naslovima izvornika, detaljnim bibliografskim podacima i izborom literature, a većina priča prvi put je prevedena na srpski jezik.